

"Müstəqil Dövlətlər Birliyində malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi qaydaları haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

1. 2009-cu il noyabrın 20-də Yalta şəhərində imzalanmış "Müstəqil Dövlətlər Birliyində malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi qaydaları haqqında" Saziş **təsdiq edilsin.**

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bu Sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən Sazişin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar lazımi tədbirlər görsün.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin İcraiyyə Komitəsini xəbərdar etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 27 iyul 2010-cu il
1046

Müstəqil Dövlətlər Birliyində malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi qaydaları haqqında SAZIŞ

20 noyabr 2009-cu il

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin bundan sonra "Tərəflər" adlandırılacaq Hökumətləri, Azad ticarət zonasının yaradılması haqqında 15 aprel 1994-cü il tarixli Sazişi və Müstəqil Dövlətlər Birliyinin xarici iqtisadi fəaliyyətinin vahid əmtəə nomenklaturu barədə 3 noyabr 1995-ci il tarixli Sazişi rəhbər tutaraq, azad ticarət zonasının lazımi və səmərəli surətdə fəaliyyət göstərməsi zərurətini nəzərə alaraq, malların azad hərəkəti üçün şəraitin yaradılması məqsədilə, malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsinin vahid qaydasının müəyyən edilməsinə çalışaraq, aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Tarif və qeyri-tarif tənzimlənməsi tədbirlərini tətbiq etmək məqsədilə Tərəflər bu Sazişin ayrılmaz tərkib hissəsi olan, Malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi Qaydalarını qəbul edirlər.

Maddə 2

Tərəflərin qarşılıqlı razılığına əsasən, bu Sazişə onun ayrılmaz tərkib hissəsi olan dəyişikliklər və əlavələr edilə bilər ki, bunlar da bu Sazişin 4-cü maddəsinə müvafiq olaraq qüvvəyə minən protokollarla rəsmiləşdirilir.

Maddə 3

Bu Sazişin tətbiqi və onun müddələrinin şərh zamanı Tərəflər arasında yaranan mübahisəli məsələlər Tərəflərin məsləhətləşməsi və danışıqlar yolu ilə həll edilir.

Maddə 4

Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün lazım olan dövlətdaxili prosedurları Tərəflərin yerinə yetirməsi barədə üçüncü bildiriş depozitari tərəfindən alındığı tarixdən 30 gün keçdikdən sonra qüvvəyə minir

Dövlətdaxili prosedurları bundan gec yerinə yetirən Tərəflər üçün bu Saziş müvafiq sənədlərin depozitari tərəfindən alındığı tarixdən 30 gün keçdikdən sonra qüvvəyə minir.

Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə bağlanır. Tərəflərdən hər biri depozitariyə yazılı bildiriş yollayaraq bu Sazişdən çıxsa bilər. Bu halda Saziş həmin Tərəfə münasibətdə öz təsirini depozitari tərəfindən bu cür bildiriş alındığı tarixdən 6 ay sonra dayandırır.

Maddə 5

Bu Saziş qüvvəyə mindikdən sonra qoşulma haqqında sənəd depozitariyə ötürülmək yolu ilə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan istənilən dövlətin qoşulması üçün açıqdır.

Qoşulan dövlətlər üçün bu Saziş qoşulma barədə sənədin depozitari tərəfindən alındığı tarixdən 30 gün keçdikdən sonra qüvvəyə minir.

Yalta şəhərində 20 noyabr 2009-cu il tarixində rus dilində bir əsl nüsxədə imzalanmışdır. Əsl nüsxə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin İcraiyyə Komitəsində saxlanılır və Sazişi imzalamış hər bir dövlətə təsdiq edilmiş surəti göndəriləcəkdir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti tərəfindən
(imza)

Rusiya Federasiyası
Hökuməti tərəfindən
(imza)

Ermənistan Respublikası
Hökuməti tərəfindən
(imza)

Tacikistan Respublikası
Hökuməti tərəfindən
(imza)

Belarus Respublikası
Hökuməti tərəfindən
(imza)

Türkmənistan
Hökuməti tərəfindən
—

Malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi QAYDALARI

Malın mənşə ölkəsinin təyin edilməsinin bu Qaydaları (bundan sonra - Qaydalar) Müstəqil Dövlətlər Birliyində malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi Qaydası barədə 20 noyabr 2009-cu il tarixli Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdən (bundan sonra - Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər) gələn və həmin dövlətlər arasında mal dövriyyəsində olan, barələrində Sərbəst ticarət zonasının yaradılması barədə 15 aprel 1994-cü il tarixli Sazişdə nəzərdə tutulan ticarət rejimi tətbiq edilən mallara münasibətdə təsir göstərir.

Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük ərazilərinə üçüncü ölkələrdən gətirilən və həmin dövlətlərdən üçüncü ölkələrə aparılan malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi qaydası Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericilikləri və beynəlxalq müqavilələrlə tənzimlənir.

Bölmə 1. Terminlər və anlayışlar

Bu Qaydaların məqsədləri üçün aşağıdakı terminlərdən və anlayışlardan istifadə olunur:

malın mənşə ölkəsi - malın tam istehsal olunduğu və ya bu Qaydalara müvafiq olaraq kifayət qədər emala/təkrar emala məruz qaldığı ölkə;

kifayət qədər emal/təkrar emal meyarı - malın mənşə ölkəsinin təyin edilməsi meyarlarından biridir. Bu meyar müvafiq olaraq, əgər malın istehsalında iki və ya daha artıq ölkə iştirak etmişdirsə, ərazisində mala onun xarakterik xüsusiyyətlərinin verilməsi üçün kifayət edən sonuncu emalın/təkrar emalın həyata keçirildiyi ölkə mənşə ölkəsi hesab olunur;

kumulyativ prinsip - malın mənşə ölkəsinin təyin edilməsi prinsipidir. Bu prinsipə müvafiq olaraq, malın mənşəyi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdə ardıcıl emal/təkrar emal nəticəsində son məhsulu istehsal etmiş ölkə üzrə müəyyən olunur;

hazırlanma/istehsal - istənilən növ istehsalat və ya texnoloji əməliyyatların, o cümlədən yığma və ya məqsədi məhsul əldə olunması hesab edilən hər hansı xüsusi əməliyyatların yerinə yetirilməsi;

material - məhsul istehsalı üçün istifadə olunan istənilən inqrediyent, xammal, komponent və ya detal və s.;

xarici mənşəli material - mənşəyi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdən olmayan və ya mənşəyi müəyyənləşdirilməmiş material;

məhsul - hazırlanmış (istehsal edilmiş) məhsul, hətta əgər o, sonradan digər istehsalat əməliyyatlarında istifadə üçün nəzərdə tutulmuş olsa belə;

məhsul dəsti - XİF ƏN təfsirinin 3-cü Əsas qaydalarına müvafiq olaraq dəst kimi təsnif edilən elementlər/məhsullar qrupu;

mal - həm material, həm də məhsul olmaqla istənilən əmlak, o cümlədən istilik, elektrik, digər enerji növləri və gömrük sərhədindən keçən nəqliyyat vasitələri (sərnişinlərin və malların beynəlxalq daşımalarını həyata keçirən nəqliyyat vasitələri istisna edilməklə);

mal partiyası - bir yükalanın ünvanına bir yükəndərən tərəfindən eyni zamanda bir və ya bir neçə mal-nəqliyyat sənədləri üzrə çatdırılan mallar, həmçinin bir poçt qaiməsi əsasında göndərilən, yaxud sərhədi keçən bir şəxs tərəfindən baqaj qismində keçirilən mallar;

xarici iqtisadi fəaliyyətin əmtəə nomenklaturu (XİF ƏN) - Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Xarici iqtisadi fəaliyyətinin vahid əmtəə nomenklaturu barədə 3 noyabr 1995-ci il tarixli Sazişə müvafiq olaraq tətbiq edilən Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Xarici iqtisadi fəaliyyətinin əmtəə nomenklaturu;

franko-zavod şərtlilə qiymət - franko-zavod şərtlərində malın sonuncu emala/təkrar emala məruz qaldığı müəssisədə istehsalçıya ödənilməli olan qiymət;

rezident - Sazişin iştirakçısı olan dövlətin qanunvericiliyinə əsasən yaşayış yerinə, daimi nümayəndəlik, idarəetmə, qeydiyyat və yaradılma ünvanına və ya istənilən digər analoji xarakteristikalara əsasən vergiyə cəlb olunan, hüquqi şəxs statusu olmayan istənilən fiziki və hüquqi şəxslər, müəssisələr və ya təşkilatlar.

Lakin qeyd olunan anlayışa yalnız malların istehsalı və/yaxud satışı ilə bağlı olmayan əməliyyatlardan əldə olunan gəlirlərə münasibətdə Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdə vergiyə cəlb olunan şəxslər aid edilmir;

yükgöndərən/yükalan - öz üzərinə götürdüyü öhdəliklərə müvafiq olaraq malı daşıyıcıya vermiş/daşıyıcıdan qəbul etmiş və ya vermək/qəbul etmək niyyətində olan, mal-nəqliyyat sənədlərində göstərilən şəxs;

ixracatçı - Sazişin iştirakçısı olan bir dövlətin rezidentinə xarici ticarət müqaviləsinin/sövdələşməsinin tərəfi sayılan, Sazişin iştirakçısı olan digər dövlətin malgöndərən rezidenti;

idxalatçı - Sazişin iştirakçısı olan bir dövlətin rezidentinə xarici ticarət müqaviləsinin/sövdələşməsinin tərəfi sayılan, digər Sazişin iştirakçısı olan digər dövlətin Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdə malı alan rezidenti;

ərizəçi (bəyanatçı) - malın mənşəyi barədə sertifikatın əldə olunması üçün göndərən ölkənin səlahiyyətli, malın mənşəyi barədə sertifikatda qeyd olunan mallar barədə məlumatların doğruluğunu təsdiq edən və buna görə məsuliyyət daşıyan orqanına (təşkilatına) müraciət etmiş şəxs.

Malın ixracatçıları-yükgöndərənləri və ya göndərən ölkənin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq onların maraqlarını təmsil edən (etibarnamə, tapşırıq müqaviləsi və digər sənədlər əsasında) şəxslər ərizəçilər (bəyanatçılar) hesab oluna bilərlər.

Qeyd olunan anlayışlara həmçinin malın idxalçısı, yükalanı və ya göndərən ölkənin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq onların maraqlarını təmsil edən (etibarnamə, tapşırıq müqaviləsi və digər sənədlər əsasında) şəxslər də aid edilə bilərlər;

malın mənşəyi barədə sertifikat - malın mənşə ölkəsinin təsdiq edən və Sazişin iştirakçısı olan dövlətin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq, səlahiyyətli orqanı (təşkilatı) tərəfindən verilmiş sənəd;

malın mənşəyi barədə bəyannamə - kommərsiya hesabında, yaxud mala aidiyyəti olan digər sənəddə istehsalçı, satıcı və ya malları daşıyan şəxs tərəfindən verilən, malın mənşə ölkəsi barədə ərizə.

malın mənşəyi haqqında sənəd - malın mənşəyi haqqında sertifikat və ya malın mənşəyi haqqında bəyannamə;

yoxlayan (verifikasiya edən) orqan - malın mənşəyi haqqında sənədlərin verilməsinin əsaslandırılmasına, onlarda əks olunan məlumatların dürüstlüyünə nəzarət edən, həmçinin bu Qaydalarda nəzərdə tutulan malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi meyarlarının istehsalçılar tərəfindən yerinə yetirilməsini yoxlayan Sazişin iştirakçısı olan dövlət tərəfindən səlahiyyət

verilən dövlət orqanı.^[1]

Bölmə 2 . Malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi

2.1. Malın mənşə ölkəsi - ərazisində malın tam istehsal olunduğu və ya bu Qaydalara müvafiq olaraq kifayət qədər emala/təkrar emala məruz qaldığı Sazişin iştirakçısı olan dövlət hesab edilir.

2.2 Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdə tam istehsal edilmiş mallar aşağıdakılar hesab olunur:

a)həmin ölkənin torpağının təkindən, onun ərazisindən, yaxud onun dəniz ərazisindən (ölkənin digər su hövzələrindən) və ya onun dibindən, yaxud həmin ölkə ərazisindəki atmosfer havasından hasil edilmiş təbii ehtiyatlar (faydalı qazıntılar və mineral məhsullar, su, torpaq, atmosfer hava resursları);

b)həmin ölkədə yetişdirilmiş və/yaxud yığılmış bitki mənşəli məhsullar;

c)həmin ölkədə doğulmuş və yetişdirilmiş canlı heyvanlar;

ç) həmin ölkədə orada yetişdirilmiş heyvanlarından əldə olunan məhsullar;

d) həmin ölkədə ovçuluq və balıqçılıq nəticəsində əldə olunan məhsullar;

e) həmin ölkənin gəmiləri, yaxud onun tərəfindən icarə (fraxt) olunan gəmilər vasitəsilə əldə olunan dəniz balıqçılığı məhsulları və digər dənizçilik məhsulları;

ə) müstəsna olaraq "e" yarım bəndində qeyd olunan məhsullardan həmin ölkənin təkrar emal gəmilərinin bortunda əldə olunan məhsullar;

f) həmin dəniz dibinin və ya həmin dəniz təkinin emalına həmin ölkənin müstəsna hüquqa malik olması şərtilə, həmin ölkənin ərazi dənizi hüquqlarından kənarında dənizin dibindən və ya dənizin təkindən əldə olunan məhsullar; ,

g) istehsalat və ya təkrar emal üzrə digər əməliyyatlar nəticəsində əldə olunan tullantılar və qırıntılar (təkrar xammal), həmçinin həmin ölkədə yığılmış, istifadədə olmuş və yalnız xammala təkrar emal edilmək üçün yararlı hesab edilən məmulatlar;

h) həmin ölkəyə məxsus olan, yaxud onun tərəfindən icarə (fraxt) olunan kosmik gəmidə açıq kosmosda əldə olunan yüksək texnologiya məhsulları;

l) bu bəndin "a" - "h" yarım bəndlərində qeyd olunan məhsullardan həmin ölkədə istehsal olunan mallar.

2.3. Sazişin iştirakçısı olan dövlətdə hazırlanmış malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi məqsədləri üçün bu və ya digər malın ardıcıl emalı/təkrar emalı zamanı onun mənşəyini müəyyən edən kumulyativ prinsip tətbiq oluna bilər.

Əgər Saziş iştirakçısı olan bir dövlətdə son məhsulun istehsalında mənşəyi Saziş iştirakçısı olan digər dövlət və ya dövlətlər tərəfindən malın mənşəyi barədə forma CT-1 sertifikatı (sonradan CT-1 formalı sertifikat və ya sertifikat) ilə təsdiq edilmiş materiallardan istifadə olunmuşdursa və Sazişin iştirakçısı olan digər dövlətdə və ya dövlətlərdə mərhələli ardıcıl emala/təkrar emala məruz qalmışdırsa, onda həmin malın mənşə ölkəsi, ərazisində son dəfə emala təkrar emala məruz qaldığı ölkə hesab edilir.

Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdən olan materialların mənşəyi barədə "CT-1" formalı sertifikat (sertifikatlar) olmadığı zaman son malın mənşəyinin müəyyən olunması kifayət qədər emal/təkrar emal meyarı əsasında həyata keçirilir (bu Qaydaların 2.4-cü bəndinin "a", "b", "c" yarım bəndləri).

2.4. Malın istehsalında Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdən əlavə üçüncü ölkələr iştirak etdiyi halda, malın mənşə ölkəsi kifayət qədər emal/təkrar emal meyarı əsasında müəyyən olunur.

Kifayət qədər emal/təkrar emal meyarı aşağıdakı şərtlərin yerinə yetirilməsi ilə ifadə oluna bilər:

a) emal/təkrar emal nəticəsində malın XİF ƏN üzrə mövqeyində ilk dörd rəqəmdən ən azı birinin dəyişməsi;

b) zəruri şərtlərin, həmin ölkə ərazisində baş vermiş istehsalat və texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi, bununla belə, onların yerinə yetirilməsi zamanı həmin əməliyyatların baş verdiyi ölkə mənşə ölkəsi hesab edilir;

c) xarici mənşəli materialların dəyəri son məhsulun qiymətindəki müəyyən edilmiş faiz payına bərabər olduğu advalor pay qaydası.

Kifayət qədər emal/təkrar emal meyarının əsas şərti XİF ƏN üzrə mal mövqeyinin ilk dörd rəqəmindən ən azı birinin dəyişməsidir. Bu şərt, yerinə yetirilməsi zamanı onların baş verdiyi ölkəni malın mənşə ölkəsi hesab etməyə əsas verən istehsalat, texnoloji əməliyyatlar və şərtlər Siyahısına (sonradan - Siyahı) daxil edilmiş mallar istisna edilməklə (bu Qaydaların ayrılmaz hissəsi hesab edilən Qoşma 1), bütün mallara münasibətdə tətbiq olunur.

Bu Siyahıya, şərtlərdən biri kimi, advalor pay qaydasını həm ayrıca, həm də bu bəndin "b" yarım bəndində ifadə olunmuş digər zəruri şərtlərin, istehsalat və texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi ilə birlikdə daxil etmək olar.

Əgər advalor pay qaydası tətbiq edilirsə, dəyər göstəriciləri aşağıdakılar kimi hesablanır:

xarici mənşəli materiallar üçün - ərazisində son məhsulun istehsalının həyata keçirildiyi ölkəyə gətirilərkən həmin materialların gömrük dəyərində əsasən və ya son məhsulun istehsalının həyata keçirildiyi ölkə ərazisində onların rəsmi təsdiq edilmiş ilk satış qiymətinə əsasən;

son məhsul üçün - franko-zavod şərti üzrə olan qiymətə əsasən,

2.5. Kifayət qədər emal/təkrar emal meyarına müvafiq olaraq malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi məqsədilə, bu Qaydalara müvafiq olaraq mənşəyi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər olan materiallara xarici mənşəli material qismində baxılır və son məhsulu istehsal etmiş ölkə mənşəli materiallara bərabər tutulur.

2.6. Kifayət qədər emal/təkrar emal meyarına müvafiq olaraq malların mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi zamanı son məhsulun mal mövqeyi ilə eyni mal mövqeyinə malik ilk dörd rəqəm səviyyəsində olan materialların istifadəsinə yol verilir, bir şərtlə ki, onların dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən artıq olmasın və həmin materiallar son məhsulun istehsalı zamanı zəruri komponent hesab edilsin (Siyahıda digər şərtlər tətbiq olunan mallar istisna edilməklə), Sazişin iştirakçısı olan dövlətin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq səlahiyyətli orqanı və ya digər təşkilatlan tərəfindən verilmiş

malın mənşəyi barədə rəydə və ya ekspertiza aktında həmin şərtlərin yerinə yetirilməsinin mütləq təsdiqi öz əksini tapsın.

2.7. Əgər mənşəyi bu Qaydaların şərtlərinə cavab verən məhsul olan digər malın istehsalında istifadə olunursa, onda həmin məhsulun istehsalı üçün istifadə olunan materiallara tətbiq edilən mənşə tələbi malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınmır.

Bölmə 3 . Malın kifayət qədər emalı/təkrar emalı meyarına cavab verməyən əməliyyatlar

3.1. Malın kifayət qədər emalı/təkrar emalı meyarına cavab verməyən əməliyyatlar aşağıdakılardır:

a) saxlanma və ya daşınma zamanı malın qorunmasının təmin edilməsinə dair əməliyyatlar;

b) malın satışa və daşınmaya hazırlanmasına dair əməliyyatlar (partiyaların bölünməsi, göndərmələrin formalaşdırılması, çeşidləmə, təkrar qablaşdırma), qablaşdırmanın sökülməsi və yığılmasına dair əməliyyatlar;

c) yuma, təmizləmə, tozun silinməsi, oksid, yağ və ya digər maddələrlə örtmə;

ç) tekstilin hamarlanması və ya preslənməsi (istənilən növ lif və iplik, istənilən növ liflərdən və ipliklərdən olan parça materialları və onlardan hazırlanan məmulatlar);

- l) boyama və ya pardaqlama üzrə əməliyyatlar;
- e) dənli bitkilərin və düyünün qabıqdan çıxarılması, qismən və ya tam ağardılması, cilalanması və pardaqlanması;
- ə) şəkərin boyanmasına və ya tikə qəndin formalaşdırılmasına dair əməliyyatlar;
- f) meyvələrin, tərəvəzlərin və qozların qabıqdan təmizlənməsi, toxumların çıxarılması;
- g) əldə olunan komponentlərin ilkin maldan əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməsinə səbəb olmayan itiləmə, üyütmə və ya kəsmə;
- h) ələkdən və ya xəlbirdən keçirmə, çeşidləmə, təsnifləndirmə, seçmə, ayırma (o cümlədən məmulatların dəstinin tərtib edilməsi);
- x) qablara süzmə, bankalara, flakonlara, torbalara, yeşiklərə, qutulara qablaşdırma və qablaşdırmaya dair digər sadə əməliyyatlar;
- i) sadə yığım əməliyyatları və ya malların hissələrə ayrılması;
- j) əldə olunan komponentlərin ilkin məhsuldan əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməməsi şərtilə, məhsulun komponentlərə bölünməsi;
- k) əldə olunan məhsulun ilkin tərkiblərdən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməməsi şərtilə, məhsulların (komponentlərin) qarışdırılması;
- q) heyvanların kəsilməsi, ətin doğranılması (çəşidləmə);
- l) yuxarıda qeyd olunan iki və ya daha artıq əməliyyatın kombinasiyası.

3.2. Əgər bu və ya digər mala münasibətdə müstəsna olaraq 3.1-ci bənddə sadalanan əməliyyatların keçirilməsi hesabına kifayət qədər emal/təkrar emal meyarı bu Qaydaların 2.4-cü bəndi yerinə yetirilmişdirsə, həmin malın mənşə ölkəsi bu əməliyyatların yerinə yetirildiyi ölkə hesab edilməyəcəkdir.

Bölmə 4 . Malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsinin xüsusiyyətləri

4.1. Kifayət qədər emal/təkrar emal meyarının tətbiqi obyektı XİF ƏN üzrə malların təsnifatlandırılması qaydalarına müvafiq olaraq müstəqil təsniflənmə obyektı qismində müəyyən edilmiş bu və ya digər məhsul hesab olunur. Məhsul dəstlərinin mənşəyinin təyin edilməsi zamanı, dəstin tərkibinə daxil edilmiş hər bir ayrı-ayrı elementə kifayət qədər emal/təkrar emal meyarının tətbiqi obyektı kimi baxılır.

Müvafiq olaraq:

elementlər qrupundan ibarət olan və ya bir sıra hissələrdən yığılmış və XİF ƏN müddəalarına müvafiq olaraq vahid mal kimi təsnif edilən məhsula, kifayət qədər emal/təkrar emal meyarının tətbiq edildiyi vahid obyekt kimi baxılır;

əgər mal partiyası XİF ƏN əmtəə mövqeyində eyni təsnifata aid edilmiş məhsullardan ibarətdirsə, onda hər bir məhsula, kifayət qədər emal/təkrar emal meyarının tətbiq edilməsi məqsədilə, ayrı-ayrılıqda baxılmalıdır;

əgər XİF ƏN şərhinin 5-ci Əsas qaydalarına əsasən qablaşdırma içində olan məhsullar ilə birlikdə təsnif edilsə, onda malın mənşəyinin müəyyən edilməsi zamanı qablaşdırmaya həmin malın tərkib hissəsi kimi baxılmalıdır.

4.2. Mənşə ölkəsinin təyin edilməsi zamanı sökülmüş və ya yığılmamış şəkildə olan mallara (bir neçə partiya ilə göndərilən, əgər istehsalat və ya daşınma şərtlərinə əsasən onların bir partiyada yüklənməsi mümkün deyildirsə, həmçinin əgər mal partiyası yanlış ünvanlanma və ya səhv nəticəsində bir neçə partiyağa bölünmüşdürsə) bəyanatçının istəyinə əsasən, vahid mal kimi baxıla bilər.

Bu qaydanın tətbiqi şərtləri aşağıdakılardır:

sökülmüş və ya yığılmamış malın bir neçə partiyağa bölünməsinin səbəbi barədə idxal ölkəsinin gömrük orqanına, belə bölünmənin səbəbi, XİF ƏN-ə əsasən malların kodu qeyd olunmaqla hər bir partiyanın ətraflı spesifikasiyası, hər partiyağa daxil edilmiş malların qiyməti və mənşə ölkəsi göstərilməklə, həmçinin yanlış ünvanlanma və ya səhv nəticəsində malın bir neçə partiyağa bölünməsi barədə məlumatlandırılması - malın bölünməsinin yanlışlığının rəsmi təsdiq edilməsi halında bildiriş;

bütün partiyaların eyni ölkədən bir ixracatçı tərəfindən göndərilməsi;

bütün mal partiyasının eyni gömrük məntəqəsindən ixracı və rəsmiləşdirilməsi;

bütün mal partiyasının gömrük bəyannaməsinin qəbul edildiyi tarixdən etibarən altı aydan artıq olmayan müddət ərzində idxal edilməsi.

Malın mənşə ölkəsinin təyin edilməsi üçün onun istehsalı zamanı istifadə olunan istilik və elektrik enerjisinin, maşınların, avadanlıqların və alətlərin, həmçinin son məhsulun tərkibinə daxil olmayan və daxil edilmək üçün nəzərdə tutulmayan məhsulların mənşəyi nəzərə alınmır.

Maşınlar, avadanlıqlar, aparatlar və ya nəqliyyat vasitələri ilə istifadə olunmaq üçün nəzərdə tutulan ləvazimatlar, qurğular, ehtiyat hissələri və alətlər, əgər həmin ləvazimatlar, qurğular, ehtiyat hissələri və alətlər yuxarıda qeyd olunan maşınlar, avadanlıqlar, aparatlar və ya nəqliyyat vasitələri ilə bir

komplektə və həmin qurğularla adətən eyni sayda idxal edilsə və satılırsa, onların mənşə ölkələri həmin avadanlıqların, aparatların və ya nəqliyyat vasitələrinin mənşə ölkələri ilə eyni hesab olunur.

4.5. Gömrük ərazisinə idxal olunan malın üzərində olan qablaşdırılmasının mənşə ölkəsi malın məxsus olduğu mənşə ölkəsi ilə eyni hesab edilir; qablaşdırma maldan ayrı rəsmiləşdirildiyi hallar istisna təşkil edir. Bu halda, qablaşdırmanın mənşə ölkəsi ayrıca müəyyən olunur.

Əgər malın idxal edildiyi qablaşdırma gömrük ərazisində mal ilə eyni mənşə ölkəsinə malik olan kimi hesab edilsə, onda malın mənşəyinin müəyyən edilməsi məqsədi üçün, yalnız pərakəndə ticarətdə satılan malın qablaşdırılması nəzərə alınır, o cümlədən bu Qaydaların 2.4-cü bəndinin "c" yarım-bəndinə müvafiq olaraq advalor pay qaydası tətbiq edilsə.

4.6. Məhsul dəstinin mənşə ölkəsinin təyin edilməsi zamanı, dəstə daxil olan, mənşəyi Saziş iştirakçısı olan dövlətlərdən olmayan elementlərdən və ya məhsullardan istifadəyə, yalnız onların dəyəri franko-zavod şərtilə məhsul dəstinin qiymətinin 15%-dən artıq olmadıqda, yol verilir.

Bölmə 5 . Sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi

5.1. Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük ərazilərindəki sərbəst ticarət rejimi mala aşağıdakı hallarda tətbiq edilir: ^[2]

a) mal Sazişin bir iştirakçısı olan dövlətin rezidenti ilə Sazişin digər iştirakçısı olan dövlətin rezidenti arasındakı müqaviləyə / kontrakta əsasən, Sazişin bir iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisindən ixrac edilir və Sazişin digər iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisinə idxal olunursa. Bu Qaydaların 8.5-ci və 8.6-cı bəndlərində qeyd olunan hallarda, belə müqavilə malın ixracından sonra bağlanıla bilər;

b) xarici ticarət müqaviləsinə/sövdələşməyə uyğun olaraq, habelə Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericiliyində nəzərdə tutulan digər hallarda, mal üzərində mülkiyyət hüququ Sazişin iştirakçısı olan dövlətin rezidenti olan şəxsə məxsusdursa;

c) mal Sazişin bir iştirakçısı olan dövlətin fiziki şəxsi sayılan rezidenti tərəfindən Sazişin bir iştirakçısı olan dövlətin gömrük

ərazisindən Sazişin digər iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisinə ixrac (idxal) edilir;*

d) mal, ərazisi vasitəsilə göndərilməsinin həyata keçirildiyi ölkənin gömrük orqanları tərəfindən sənədlə təsdiq edilmiş gömrük nəzarəti altında üçüncü ölkənin ərazisində yerləşdiyi və ya yerini dəyişdiyi hallar istisna edilməklə, Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin ərazisini tərk etmir. Bu halda, malın qorunmasının təmin edilməsi və təkrar yüklənməsi üzrə əməliyyatlar istisna edilməklə, mal dəyişməz vəziyyətdə olmalı və onun üzərində hər hansı əməliyyat aparılmamalıdır;

e) mal, bu Qaydalarla müəyyən edilmiş malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsi meyarlarına uyğun gəlirsə;*

ə) mal barəsində bu Qaydaların 6.1-ci və ya 6.2-ci bəndlərinə uyğun olaraq malın mənşəyi haqqında sənəd təqdim edilsə

5.2. ~~Xarici ticarət müqaviləsinə/süvələşməsinə müvafiq olaraq, həmçinin Saziş iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulan digər hallarda, mal üzərində mülkiyyət hüququ Saziş iştirakçısı olan dövlətin rezidenti sayılmayan şəxsə məxsusdursa, sərbəst ticarət rejimi təqdim edilmir.~~ ^[3]

~~Bu halda, həmçinin əgər bu Qaydaların 5.1-ci bəndində nəzərdə tutulan şərtlərdən ən azı biri yerinə yetirilmirsə, səlahiyyətli orqan (təşkilat) tərəfindən, ərizəçinin (bəyanatçının) xahişinə əsasən, ixrac ölkəsinin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq ümumi formalı (CT-1 abbreviaturası olmayan) malların mənşəyi barədə sertifikat verilir.~~

5.3. Mənşəyi təyin edilməmiş və ya mənşəyi təyin edilmiş, lakin bununla belə, onlara münasibətdə bu məqsədlər üçün lazım olan sənədlərin olmaması səbəbindən sərbəst ticarət rejimi tətbiq olunmayan mallar idxal ölkəsinə idxal ölkəsinin tarif və qeyri-tarif tənzimlənməsi tələblərinə müvafiq olaraq buraxılır.

5.4. Bu Qaydaların 5.3-cü bəndində qeyd olunan mallara münasibətdə, idxal ölkəsində gömrük bəyannaməsinin qeydiyyat günündən etibarən 12 ay müddətinə qədər onların mənşəyi barədə lazımı şəhadətnamənin əldə olunması (CT-1 formalı sertifikatın və lazımı gələrsə, malların mənşə ölkəsi təqdim edən digər sənədlərin təqdim edilməsi) şərtilə, Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük ərazisində sərbəst ticarət rejimi tətbiq (bərpa) oluna bilər (CT-1 formalı sertifikatın saxtalaşdırılması halları istisna edilməklə).

Bölmə 6. Malların mənşə ölkəsinin təsdiq edilməsi

6.1. Sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi məqsədilə Sazişin iştirakçısı olan konkret dövlətdə malın mənşə ölkəsinin təsdiq edilməsi üçün idxal ölkəsinin gömrük orqanına CT-1 formalı sertifikatın əsl (sertifikatın blankı bu Qaydaların ayrılmaz hissəsi hesab olunan Əlavə 2-də təqdim edilmişdir) və ya malın mənşəyi barədə bəyannamə təqdim olunmalıdır.

6.2. Əgər Sazişin iştirakçısı olan dövlət mənşəli olan və bir mal partiyasında rəsmiləşdirilən idxal edilmiş malların ümumi dəyəri 5000 (beş min) ABŞ dollarına bərabər məbləğdən artıq deyildirsə, sərbəst ticarət rejiminin təqdim olunması məqsədi ilə idxal edilən belə malların mənşə ölkəsini təsdiq edən sənəd qismində malın mənşəyi barədə bəyannamə təqdim edilə bilər. ^[4]

Malların ümumi dəyəri ABŞ dollarından fərqli valyutada bəyan edildiyi halda, valyutanın məbləğinin ABŞ dolları ilə yenidən hesablanması üçün ölkənin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq idxal ölkəsinin gömrük orqanı tərəfindən gömrük bəyannaməsinin qeydiyyata alındığı gün üçün valyuta məzənnəsi tətbiq edilir.

Əgər malın mənşə ölkəsini təsdiq edən sənəd qismində malın mənşəyi barədə bəyannamə təqdim edilmişdirsə və həmin bəyannamədə malların mənşə ölkəsi haqqında məlumatların yanlış olması əlamətləri aşkar edilsə, idxal ölkəsinin gömrük orqanlarının əsaslandırılması tələbi ilə CT-1 formalı mənşə sertifikatı təqdim edilir.

Malların mənşəyi barədə sənədlərin təqdim edilməsinin zəruri olmadığı hallar Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq müəyyən edilir.

Malın mənşəyi haqqında bəyannamənin surəti, habelə onunla bağlı olan və malın mənşəyini təsdiq edən istənilən sənədlər, malın mənşəyi barədə bəyannamənin tərtib edildiyi tarixdən 3 il müddətindən az olmayaraq ixracatçı saxlanılır.

6.3. Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdən malların ixracı zamanı malın mənşəyi barədə CT-1 formalı sertifikat ixrac dövlətinin səlahiyyətli orqanı (təşkilatı) (sonradan - səlahiyyətli orqan) tərəfindən onun milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq verilir.

6.4. CT-1 formalı sertifikat bir mal partiyasına görə tərtib edilir və verilir.

Sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi məqsədilə CT-1 formalı sertifikatın tətbiq edilmə müddəti onun verilmə tarixindən etibarən 12 ay ilə məhdudlaşdırılır.

6.5. Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər CT-1 formalı sertifikatların blank nümunələrini, sertifikatları təsdiq etmək hüququna malik olan şəxslərin imza nümunələrini, səlahiyyətli orqanların möhürlərini əksini, həmçinin səlahiyyətli orqanların adları və ünvanları barədə informasiyanı mübadilə edirlər. Qeyd olunan məlumatlar təqdim edilmədikdə, sertifikatlar sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi məqsədləri üçün idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən tanınmır.

6.6. Son məhsulun təsnifatlandırıldığı mal mövqeyi barədə 9-cu qrafada gömrük bəyannaməsində qeyd olunan məlumatlardan fərqli məlumat yerləşdirilmiş sertifikat təqdim edildiyi halda, sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi imkanları barədə məsələ malın mənşəyi barədə rəyin və ya səlahiyyətli orqan tərəfindən və ya Sazişin iştirakçısı olan dövlətin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq digər təşkilat tərəfindən verilmiş və Sazişin iştirakçısı olan dövlətdə malın kifayət qədər emala/təkrar emala məruz qalmasını birmənalı şəkildə təsdiq edən ekspertiza aktının idxalatçı/ixracatçı tərəfindən təqdim edilməsindən sonra idxal ölkəsinin gömrük orqanı tərəfindən həll olunur.

6.7. CT-1 formalı sertifikatın və ya oradakı məlumatların qüsuruzluğuna dair şübhə yarandıqda, malın idxal ölkəsinin gömrük orqanı CT-1 formalı sertifikatı təsdiq etmiş səlahiyyətli orqana və ya malın mənşə ölkəsinin səlahiyyətli orqanına əlavə, yaxud dəqiqləşdirici məlumatlar bildirilməsi ilə bağlı, o cümlədən CT-1 formalı sertifikatların sadə seçimli yoxlanılmaları ilə bağlı əsaslandırılmış xahişlə müraciət edə bilər, xahişə cavab, müraciət tarixindən etibarən 6 ay ərzində təqdim olunmalıdır.

6.8. CT-1 formalı sertifikatların verilməsi barədə təlimat sənədi səlahiyyətli orqan tərəfindən və ya Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulan digər qaydada işlənir və təsdiq edilir.

Bölmə 7. CT-1 formalı malın mənşəyi barədə sertifikatın doldurulmasına dair tələblər və qaydalar

7.1. CT-1 formalı sertifikat mətbəə üsulu ilə hazırlanmış, sıxlığı 25 q/m²-dan az olmayan A4 (210x297 mm) formatlı xüsusi mühafizəli blankda, rus dilində çap olunmuş şəkildə tərtib edilir.

7.2. CT-1 formalı sertifikatın surəti, həmçinin malın mənşəyini təsdiq edən onunla bağlı bütün sənədlər, sertifikatı vermiş səlahiyyətli orqanda ən azı 3 il saxlanılır.

7.3. Sertifikatda şəxslərin faksimil imzalarından istifadə olunmasına, pozulmaların mövcudluğuna, həmçinin müəyyən edilmiş qaydada təsdiq edilməmiş düzəlişlərə və/yaxud əlavələrə yol verilmir.

Sertifikata düzəlişlər və/yaxud əlavələr yanlış informasiyanın üzərindən xətt çəkilməsi və təshih edilmiş məlumatların çap edilməsi və ya əlyazma ilə daxil edilməsi, CT-1 formalı sertifikatı vermiş səlahiyyətli şəxsin imzası və səlahiyyətli orqanın möhürü ilə təsdiq olunur.

7.4. CT-1 formalı sertifikatın doldurulması aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

qrafa 1 - "Yükgöndərən/ixracatçı (adı və ünvanı)". Qrafanın doldurulması zamanı yükgöndərən/ixracatçının adının, onun dövlət qeydiyyatı barədə şəhadətnaməsinə və ya yükgöndərən/ixracatçının yerləşdiyi faktiki ünvanı təsdiq edən sənədə əsasən, əks olunmasına icazə verilir.

Əgər yükgöndərən və ixracatçı ayrı-ayrı hüquqi şəxslərdirlərsə, yükgöndərən (adı və ünvanı) ixracatçının (adı və ünvanı) "tapşırığı əsasında" hərəkət etməyi qeyd edilməlidir;

qrafa 2 - "Yükalan/idxalatçı (adı və ünvanı)". Qrafanın doldurulması zamanı yükalanın/idxalatçının adının, onun dövlət qeydiyyatı barədə şəhadətnaməsinə və ya yükalanın/idxalatçının yerləşdiyi faktiki ünvanı təsdiq edən sənədə əsasən, qeyd olunmasına icazə verilir.

Əgər yükalan və idxalatçı ayrı-ayrı hüquqi şəxslərdirlərsə, yükalanın (adı və ünvanı) idxalatçının (adı və ünvanı) "tapşırığı əsasında" fəaliyyət göstərməsi qeyd edilməlidir;

qrafa 3 - "Nəqliyyat vasitələri və hərəkət marşrutu (məlum olduğu qədər)". Nəqliyyat vasitələri və hərəkət marşrutu barədə məlumatlar, məlum olduğu qədər, qeyd olunur;

qrafa 4 - sertifikatın qeydiyyat nömrəsi, sertifikatı verən ölkə və həmin sertifikat təqdim olunan ölkə qeyd olunur.

Qeydiyyat nömrəsinin əllə yazılmasına və ya ştamplə vasitəsilə daxil edilməsinə yol verilir;

1 CT-1 formalı sertifikatın 1 və 2-ci qrafalarında, müvafiq olaraq, yükgöndərən/ixracatçının və yükalanın/idxalatçının malın yüklənməsi ilə bağlı digər məlumatları əks etdirən sənədlərdə (xarici ticarət müqaviləsi/sövdələşmə, hesab-faktura, gömrük bəyannaməsi və s.) göstərilən adları və ünvanları qeyd olunur.

qrafa 5 - "Xidməti qeydlər üçün". Çap üsulu ilə, əlyazma ilə və ya ştampla vurulmaqla, ixrac, tranzit və/yaxud malı alan ölkələrin nəzarətədi dövlət orqanlarının xidməti qeydləri, həmçinin lazım gələrsə, aşağıdakı qeydlər daxil edilir: "Dublikat", "Sertifikatın əvəzinə verilməmişdir", "Sonradan verilməmişdir"; həmçinin bu Qaydalarla nəzərdə tutulan digər qeydlər.

Bu qrafaya əllə daxil edilən qeydlər bu Qaydaların 7.3-cü bəndinin ikinci abzasında nəzərdə tutulan qaydada təsdiq olunur;

qrafa 6 - "Nömrə". Malın sıra nömrəsi qeyd olunur;

qrafa 7 - "Yerlərin sayı və qablaşdırma növü". Yerlərin sayı və qablaşdırmanın növü göstərilir;

qrafa 8 - "Malın təsviri". Gömrük rəsmiləşdirilməsi məqsədləri üçün bəyan edilənlərə dair malın birmənalı identifikasiyasının aparılmasına imkan verən malın kommersiya adı və digər məlumatlar göstərilir.

8-ci qrafanın doldurulması üçün yer kifayət etmədikdə, müəyyən edilmiş qaydada doldurulan (imza və möhürlə təsdiq edilmiş və sertifikatın 4-cü qrafasında göstərilən qeydiyyat nömrəsi ilə eyni nömrəyə malik olan) malın mənsəyi barədə əlavə vəərəqdən (vərəqlərdən) (əlavə vəərəqin blankı bu Qaydaların ayrılmaz hissəsi hesab edilən 3-cü Əlavədə təqdim olunur) istifadəyə yol verilir.

Əhəmiyyətli mal nomenklaturu siyahısı ilə mal partiyasının daşınması hallarında (bir şərtlə ki, bütün mallar eyni bir mal mövqeyində təsnif edilmişdir və eyni mənsə meyarına malikdir) sertifikatın əlavə vəərəqinin (vərəqlərinin) tərtib edilməsi əvəzinə malların tam siyahısının qeyd olunduğu məlumatları əks etdirən sənəddən (hesab-faktura, hesab-proforma, nəqliyyat qaiməsi/konosament, yaxud malın miqdar xarakteristikasını əks etdirən digər sənəd) istifadə olunmasına icazə verilir. Birinci vəərəqində sertifikatın qeydiyyat nömrəsi və müvafiq verilmə tarixi qeyd olunan həmin məlumatları əks etdirən sənəd sertifikatla birlikdə idxal ölkəsinin gömrük orqanına təqdim edilir. Məlumatları əks etdirən sənəddə malların mənsəyi barədə məlumatlar sertifikatı vermiş səlahiyyətli orqan tərəfindən təsdiq edilir. Bununla belə, sertifikatın 8-ci qrafasında rekvizitləri və ibarət olduğu vərəqlərinin sayı qeyd olunmaqla, məlumatları əks etdirən sənədə istinad edilir;

qrafa 9 - "Mənsə meyarı". Malların aşağıdakı mənsə meyarları qeyd olunur:

"P" - tamamilə Sazişin iştirakçısı olan dövlətdə istehsal edilmiş mal;

"D1905" - son məhsulun XİF ƏN üzrə mal mövqeyindəki kodunun ilk dörd rəqəmi, məsələn - 1905 göstərilməklə, kifayət qədər emala/təkrar emala məruz qalmış mal;

"K" - mənsə ölkəsi kumulativ prinsip əsasında müəyyən edilmiş mal.

Əgər sertifikatda XİF ƏN üzrə müxtəlif mal mövqələrində təsnif edilmiş və müxtəlif mənsə meyarlarına malik olan mallar bəyan edilmişdirsə, onda 9-cu qrafada bütün bəyan edilmiş mallar üçün differensial olaraq mənsə meyarı qeyd olunur;

qrafa 10 - "Malın miqdarı". Brutto/netto çəkisi (kq) və/yaxud XİF ƏN-ə əsasən malın digər miqdar xarakteristikaları göstərilir. İxrac edilən malın faktiki miqdarı sertifikatda göstərilən miqdarın 5%-dən çox olmamalıdır.

Netto çəki pərakəndə ticarət zamanı maldan ayrılmayan ilkin qablaşdırma nəzərə alınmaqla göstərilir.

Uzunmüddətli xarici ticarət müqavilələri/sövdələşmələri üzrə eyni yükgöndərəndən eyni yükalanı çatdırılarkən, sertifikatların dövrü nəşrlərə verilməsi zamanı qrafanın doldurulması vacib deyildir. Bununla belə, azad ticarət rejimi idxal edilən dövrü nəşrlərin faktiki miqdarı üzrə təqdim edilir.

qrafa 11 - "Hesab-fakturanın nömrəsi və tarixi". Hesab-faktura, yaxud hesab-proforma, yaxud da malın maliyyə və/yaxud miqdar parametrlərini əks etdirən digər sənəd barədə məlumatlar göstərilir (Yük eyni yükgöndərəndən eyni yükalanı çatdırılarkən, uzunmüddətli xarici ticarət müqavilələri/sövdələşmələri həyata keçirilərkən qrafanın doldurulması vacib deyildir);

qrafa 12 - "Təsdiqetmə". Səlahiyyətli orqan tərəfindən doldurulur və onun adı, ünvanı, möhürü və sertifikatın verilmə tarixi, həmçinin sertifikatı təsdiq etmək səlahiyyətinə malik olan şəxsin imzası, soyadı və inisialları qeyd olunur.

Tarixin, həmçinin səlahiyyətli şəxsin soyadının və inisiallarının əlyazma ilə və ya ştampla daxil edilməsinə icazə verilir;

qrafa 13 - "Ərizənin bəyannaməsi". Malın tam şəkildə istehsal edildiyi, yaxud kifayət qədər emala/təkrar emala məruz qaldığı ölkə, malın mənsə ölkəsi barədə məlumatların bəyan edildiyi tarix qeyd olunur, həmçinin ərizənin möhürü vurulur, ərizənin səlahiyyətli nümayəndəsinin imzası, soyadı və inisialları yazılır.

Tarixin, həmçinin səlahiyyətli şəxsin soyadının və inisiallarının əlyazma ilə və ya ştampla daxil edilməsinə icazə verilir.

Mal fiziki şəxs - Sazişin iştirakçısı olan dövlətin rezidenti tərəfindən ixrac (idxal) olunduğu halda, CT-1 formalı sertifikat aşağıdakı xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla doldurulur:

qrafa 1 - yükgöndərən (adı və ünvanı), inisialları və ünvanı əks olunur;

qrafa 2 - məlum olduqda, yükalanın soyadı, inisialları, ünvanı qeyd olunur, həmçinin "Sərbəst dövriyyə üçün" qeydi aparılır.

Yükgöndərən və yükalanın eyni fiziki şəxs olmasına yol verilir;

5-ci və 11-ci qrafalar, məlumat olmadıqda, doldurulmaya bilər;

13-cü qrafa malın mənsə ölkəsi barədə məlumatların rəsmiləşdirilmə tarixi, həmçinin yükgöndərən (adı və ünvanı) və inisialları göstərilməklə, yükgöndərən (adı və ünvanı) imzası ilə təsdiq edilir.

7.5. Sertifikat blankının arxa tərəfinin doldurulmasına icazə verilmir.

Bölmə 8. Sertifikatın verilməsinin əlavə halları

8.1. CT-1 formalı sertifikat ərizənin (bəyannaməçi) yazılı müraciəti əsasında mal ixrac olunmuşdan sonra verilmə bilər. Bu halda ərizəçi (bəyannaməçi) səlahiyyətli orqana əlavə olaraq malın faktiki ixracını təsdiq edən gömrük qeydi olan

malmüşayiətedici sənədi təqdim edir*. Bəyannamə elektron formada verildikdə, malın sərəhədi keçməsi haqqında gömrük orqanının elektron bildirişi təqdim edilə bilər. Əgər mal Sazişin iştirakçısı olan dövlətdən ixrac olunarkən gömrük bəyannaməsi tətbiq edilmirsə, səlahiyyətli orqana malın Sazişin iştirakçısı olan həmin dövlətin ərazisindən yüklənilməsinə təsdiq edən sənədlər 51 təqdim olunur.

Yuxarıda göstərilən hallarda CT-1 formalı sertifikatın 5-ci qrafasında "Sonradan verilmişdir" qeydi aparılır.

8.2. CT-1 formalı sertifikat itirildikdə və ya zədələndikdə, onun dublikatu verilir. Dublikat verilərəkən 12-ci - "Təsdiqetmə" qrafasında dublikatın verilmə tarixi, 5-ci - "Xidməti qeydlər üçün" qrafasında isə "Dublikat" sözü, itirilmiş və ya zədələnmiş CT-1 formalı əsl sertifikatın nömrəsi və tarixi göstərilməlidir. Sertifikatın dublikatu əsl sertifikatın verilmə tarixindən etibarən qüvvəyə minir.

Sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi məqsədilə sertifikatın dublikatının tətbiq müddəti əsl sertifikatın verilmə tarixindən etibarən 12 aydan çox olmamalıdır.

8.3. Hər hansı səbəbdən ləğv edilmiş CT-1 formalı sertifikatın əvəzinə, yaxud əvvəllər verilmiş sertifikatın yenidən tərtib edilməsi zərurəti yarandıqda, ərizəçinin (bəyanatçının) yazılı əsaslandırılması ilə CT-1 formalı yeni sertifikat verilə bilər. Bununla belə, ləğv edilmiş/təkrar tərtib edilmiş sertifikatın nömrəsi və tarixi göstərilməklə, "CT-1 formalı sertifikatın əvəzinə verilmişdir" qeydi daxil edilir.

8.4. Malın qorunmasının təmin edilməsi və onun qablaşdırılması, həmçinin satışı və daşınmaq üçün hazırlanması üzrə əməliyyatlar istisna edilməklə, emala/təkrar emala məruz qalmayan malların Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər çərçivəsində təkrar ixracı halında, CT-1 formalı əvəzləyici sertifikatların verilməsi mümkündür.

Bir və ya bir neçə əvəzləyici CT-1 formalı sertifikatın verilməsi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin ərazisinə malların gömrük nəzarəti altında yerləşdirilməsi və sonradan partiyaların və ya onların bir hissəsinin idxal ölkəsində sərbəst dövriyyəyə buraxılması ilə idxal halında da mümkündür.

Əvəzləyici sertifikatlar idxal ölkəsinin səlahiyyətli orqanı (təşkilatı) tərəfindən idxal ölkəsinin CT-1 formalı sertifikatı (sertifikatları) əsasında verilir.

² Bununla belə, gömrük orqanının qeydiyyatı sertifikatın verilmə tarixindən əvvəl olmalıdır.

Bu halda əvəzləyici sertifikatın 5-ci qrafasında "Sertifikat CT-1 formalı sertifikat əsasında verilmişdir" qeydi daxil edilir (qeydiyyat nömrəsi, tarixi və sertifikatı vermiş səlahiyyətli orqan göstərilməklə), CT-1 formalı əvəzləyici sertifikatın 9-cu qrafasında isə, əsasında verildiyi CT-1 formalı sertifikatda göstərilən eyni mənzə meyarı qeyd olunur.

Mənzə meyarı qeyd olunmayan köhnətipli blankda tərtib edilmiş CT-1 formalı sertifikat əsasında əvəzləyici sertifikat verildiyi halda, onun 9-cu qrafasında xətt çəkilir.

8.5. Malın Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərdə keçirilən sərgilərə/yarmarkalara ixracı hallarında, CT-1 formalı sertifikat verilə bilər. Bununla belə, sertifikatın 2-ci qrafasında sərginin/yarmarkanın təşkilinə görə məsul şəxs, yaxud onun tapşırığı əsasında fəaliyyət göstərən şəxs, 5-ci qrafada isə sərginin/yarmarkanın adı qeyd olunur.

Həmin mallar üçün sərbəst ticarət rejimi, əgər qeyrisi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericiliyində nəzərdə tutulmayıbsa, bu Qaydaların 5.1-ci bəndinin müddəalarına müvafiq olaraq, Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin rezidentləri arasında onların satışı və ya ötürülməsi barədə müqavilə bağlandıqdan sonra təqdim edilir.

8.6. Sazişin iştirakçısı plan bir dövlətin ərazisindən Sazişin iştirakçısı olan digər dövlətin ərazisinə malın daşınması zamanı, onun sonradan satışı məqsədilə, CT-1 formalı sertifikat verilərəkən, yükalan/idxalatçı şəxsi qismində (sertifikatın 2-ci qrafası) malı ixrac edən yüköndərən şəxs qeyd olunur. Bu halda sertifikatın 2-ci qrafasında, əlavə olaraq, "Sonrakı satış üçün" qeydi aparılır. Həmin mallar üçün sərbəst ticarət rejimi, əgər qeyrisi Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericiliyində nəzərdə tutulmayıbsa, bu Qaydaların 5.1-ci bəndinin müddəalarına müvafiq olaraq, Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin rezidentləri arasında onların satışı və ya ötürülməsi barədə müqavilə bağlandıqdan sonra təqdim edilir.

8.7. Malların mənzə ölkəsinin müəyyən edilməsi barədə 24 sentyabr 1993-cü il tarixli Qaydaların qüvvəyə minməsinə qədər Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər çərçivəsində onların ərazilərində istehsal edilmiş və Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük ərazilərinə idxal edilmiş (yerləşdirilmiş) malların ixracı zamanı CT-1 formalı sertifikatın verilməsi 5-ci qrafaya "Mal... (ölkənin indiki adı, istehsalçının adı və hazırlandığı il göstərilir) hazırlanmışdır" qeydinin daxil edilməsi ilə mümkündür. Bu halda, sertifikatın 9-cu qrafasında xətt çəkilir, 13-cü qrafada isə malın istehsal olunduğu ölkənin indiki adı qeyd olunur. Malın istehsalçısı (onun adı, ünvanı, həmçinin malın hazırlanma ili) barədə təsdiqləyici sənədlər təqdim edilməsi şərtilə, Sazişin iştirakçısı olan istənilən dövlətdə sertifikatın verilməsi mümkündür.

Bölmə 9 . CT-1 formalı sertifikatın tanınmaması üçün əsaslar

9.1. Mallara sərbəst ticarət rejiminin təqdim edilməsi məqsədilə idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən aşağıdakı hallarda sertifikat tanınmaya bilər, əgər:

təqdim edilən sənəddə silinmələr, qaraltmalar və ya bu Qaydalara müvafiq olaraq təsdiq edilməmiş düzəlişlər mövcuddursa və ya lazımi imzalar və/yaxud möhürlər yoxdursa;

sertifikatda qoyulmuş möhürlərin və/yaxud şəxslərin imzalarının əksi, həmçinin CT-1 formalı sertifikatı təsdiq etmək və vermək səlahiyyətinə malik olan orqanların qeyd edilmiş ünvanları idxal ölkəsinin gömrük xidmətində olan məlumatla uyğun deyildirsə;

sertifikatda qeyd olunan məlumatlar bəyan edilənlərə uyğun deyildirsə və ya bəyan

edilənlə müqayisədə malın birmənalı identifikasiyasını həyata keçirməyə imkan vermirsə;

təqdim edilən sertifikatın blankı idxal ölkəsinin gömrük xidmətində olan blank nümunələri ilə uyğun deyildirsə;

təqdim edilən sertifikatda sertifikatı təqdim etmək səlahiyyətinə malik olan şəxslərin imzalan faksimil şəklində yerinə yetirilmişdirsə;

sertifikatda göstərilən mal bu Qaydaların 5.1-ci bəndində nəzərdə tutulan şərtlərə cavab vermirsə;

sertifikatda göstərilən mal bu Qaydaların 5.2-ci bəndində nəzərdə tutulan hallara uyğun gəlmirsə.

9.2. İdxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən tanınmayan CT-1 formalı

sertifikat, sonradan sertifikatda qeyd olunan məlumatları dəqiqləşdirməklə, CT-1 formalı sertifikatı vermiş səlahiyyətli orqanın müvafiq məktubu əsasında tanına bilər.

Zəruri hallarda, idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən tanınmayan sertifikatın əvəzinə bu Qaydalarla müəyyən edilmiş qaydada yeni sertifikat verilə bilər.

9.3. Sertifikat aşağıdakı hallarda idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən həqiqi kimi tanınmaya bilər, əgər:

ümumən 6 aylıq müddət ərzində (ilkin sorğu tarixindən etibarən 3 ay və təkrar sorğu tarixindən etibarən 3 ay) idxal ölkəsinin gömrük orqanlarına ixrac ölkəsinin və ya malın mənşə ölkəsinin səlahiyyətli orqanlarından sorğulanan sertifikatla dair cavab gəlməzsə;

idxal ölkəsinin gömrük orqanlarında sertifikatın verilməməsi (saxtakarlıq) və ya etibarsız sənədlər və/yaxud yanlış məlumatlar əsasında verilməsi barədə ixrac ölkəsinin səlahiyyətli orqanlarından alınan təsdiqlənmiş məlumatlar olarsa;

idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən həyata keçirilən araşdırmalar nəticəsində və ixrac ölkəsinin və ya malın mənşə ölkəsinin səlahiyyətli orqanlarına göndərilən sorğu əsasında əldə olunmuş məlumatlar əsasında, idxal ölkəsinin gömrük orqanları tərəfindən CT-1 formalı sertifikatın bu Qaydalarla müəyyən edilmiş tələblərin pozulması ilə verilməsi aşkar edilərsə.

Bölmə 10. Yekun müddəalar

10.1. Malın mənşəyi haqqında düzgün tərtib edilmiş sertifikatın və ya malın mənşəyi barədə məlumatların təqdim edilməməsi, Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericilikləri ilə nəzərdə tutulan hallar istisna edilməklə, malın gömrük orqanları tərəfindən saxlanılmasına əsas verilir.

10.2. Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük orqanları tərəfindən malın buraxılışına yalnız həmin dövlət üçün qüvvədə olan beynəlxalq müqavilələrə və ya onun milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq idxal ölkəsinə buraxılmalı olmayan ölkə mənşəli olmasını güman etməyə kifayət qədər əsas olduğu zaman imtina edilə bilər.

Malın mənşə ölkəsinin təyin edilməsi Qaydalarına

Qoşma 1

Malın müəyyən ölkə mənşəli hesab olunması üçün həmin ölkədə yerinə yetirilən şərtlərin, istehsalat və texnoloji əməliyyatların SİYAHISI

Qeyd 1

1.1. Siyahının ilk iki qrafasında materialların emal/təkrar emal edilməsi nəticəsində əldə olunan məhsullar barədə məlumatlar qeyd olunur. Siyahının birinci qrafasında XİF ƏN üzrə məhsulun kodu, ikinci qrafasında - birinci qrafada qeyd olunan koda müvafiq olaraq məhsulun təsviri göstərilir. İlk iki qrafada təsvir edilən hər bir konkret məhsul üçün, onun mənşəyini müəyyən edən şərtlər, istehsalat və texnoloji əməliyyatlar (sonradan - şərtlər və əməliyyatlar) üçüncü qrafada göstərilir.

Bu Siyahıdakı mallar müstəsna olaraq XİF ƏN üzrə mal kodu ilə müəyyən edilir; malın adı yalnız istifadənin rahatlığı üçün göstərilmişdir.

Əgər XİF ƏN üzrə malın kodundan sonra "-dan (-dən)" şəkilçisi qoyulmuşdursa, bu, üçüncü qrafadakı şərtlərin və əməliyyatların yalnız həmin mal mövqeyində təsnif edilən və ikinci qrafada göstərilən mallara tətbiq edilməsini bildirir. Bu halda malın adı da həmçinin rəhbər götürülür.

1.2. Əgər birinci qrafada bir neçə mal mövqeyinin nömrəsi və ya qrupun nömrəsi göstərilmişdirsə və eyni zamanda, ikinci qrafada məhsulların ümumiləşdirilmiş təsviri mövcuddursa, onda üçüncü qrafada qeyd edilən müəyyən şərtlər və əməliyyatlar birinci qrafada qeyd olunan mal mövqelərində XİF, ƏN-ə müvafiq olaraq təsnif edilən bütün məhsullara və ya birinci qrafada göstərilən istənilən mal mövqeyinə tətbiq olunur.

1.3. Əgər eyni mal mövqeyində təsnif edilən malların bir hissəsinə münasibətdə bir şərtlər və əməliyyatlar tətbiq edilir, digər hissəsinə (hissələrinə) münasibətdə isə digər şərtlər və əməliyyatlar tətbiq edilirsə, onda ikinci qrafada malların konkret təsvirinin göstərildiyi müvafiq sayda abzaslar mövcuddur və müvafiq olaraq, üçüncü qrafada mallara dair təsviri ikinci qrafanın bu və ya digər abzasında göstərilən şərtlər və əməliyyatlar qeyd olunur.

Qeyd 2

2.1. Bu Siyahının üçüncü qrafasında qeyd olunan şərtlər və əməliyyatlar yalnız xarici mənşəli materiallardan hazırlanan məhsullardan istifadəyə münasibətdə həyata keçirilir. Üçüncü qrafadakı şərtlər və əməliyyatlarla müəyyən edilən məhdudiyətlər də həmçinin xarici mənşəli materiallardan hazırlanmış məhsullardan istifadəyə şamil edilir.

2.2. Əgər məhsulun hazırlanması üçün istənilən mal mövqeyindən olan materiallardan istifadə olunmasının mümkünlüyü şərtlər və əməliyyatlarla müəyyən edilmişdirsə, bu o deməkdir ki, məhsulla eyni mal mövqeyində təsniflənən materiallardan şərtlər və əməliyyatlarla müəyyən edilə bilən xüsusi məhdudiyətlərə riayət olunması şərti ilə istifadə oluna bilər.

1,2 Qeydləri yalnız Siyahıda göstərilmiş mallara münasibətdə tətbiq edilir.

2.3. Əgər xarici mənşəli materiallardan hazırlanmış məhsul, mal mövqeyinin dəyişməsi səbəbindən və ya Siyahıya müvafiq olaraq, ona aid olan şərtlər, yaxud əməliyyatlar səbəbindən, onun təkrar emalının həyata keçirildiyi, Sazişin iştirakçısı olan dövlətin mənşəli malı statusunu alırsa və sonra ondan digər məhsulun istehsalı üçün material qismində istifadə olunursa, onda onun istehsalında istifadə olunan məhsula dair həmin şərtlər və əməliyyatlar nəzərə alınmır.

2.4. Elementlər qrupundan ibarət olan və ya bir sıra hissələrdən yığılmış və XİF ƏN üzrə malların təsnifatlandırma qaydasına müvafiq olaraq vahid mal kimi təsnifatlandırılan məhsula, əgər onun bütün tərkib hissələri əməliyyatları və şərtləri təmin edirsə, həmin şərtlərə və əməliyyatlara cavab verən kimi baxılır.

Əgər həmin məhsulu təşkil edənlərin bir hissəsi şərtləri və əməliyyatları təmin edir, digər hissəsi təmin etmirsə və ya son məhsulla eyni mal mövqeyinə aiddirsə, şərtləri və əməliyyatları təmin etməyən və ya son məhsulla eyni mal mövqeyinə malik olan tərkib hissələrin dəyəri son məhsulun franko-zavod qiymətinin 15%-dən artıq deyildirsə, onda həmin məhsul, şərtləri və əməliyyatları təmin edən kimi hesab olunacaqdır.

Bu qayda, bu Siyahıda digər şərtlər qeyd olunan mallar istisna edilməklə, bütün hallarda tətbiq oluna bilər.

2.5. Bu Siyahının üçüncü qrafasında göstərilən şərtlər və əməliyyatlar istehsalat və ya texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsinin minimal həcmi müəyyən edir. Müəyyən edilmiş minimal həcmdən az istehsalat və ya texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi məhsulun mənşəyini müəyyən etmir.

2.6. Əgər məhsulun bir materialdan artıq hazırlanması bu Siyahıda göstərilən əməliyyatlar və şərtlərlə müəyyən edilərsə, bu o deməkdir ki, bir və ya daha çox materialdan istifadə oluna bilər. Bununla belə, bütün materiallardan istifadə olunması mütləq deyildir.

Lakin əgər bir şərt və ya əməliyyat çərçivəsində bir materiala münasibətdə müəyyən edilmiş hər hansı məhdudiyətlər mövcuddursa və bununla yanaşı, digər materiallara münasibətdə müəyyən edilmiş digər məhdudiyətlər mövcuddursa, onda həmin məhdudiyətlər məhsulun istehsalı zamanı həqiqətən istifadə edilmiş materiallara münasibətdə tətbiq olunacaqdır.

2.7. Əgər göstərilən siyahıdakı şərtlər və əməliyyatlarla məhsulun müəyyən edilmiş materiallardan hazırlanması mütləqdirsə, bu o deməkdir ki, həmin şərt özünün təbiəti baxımından bu şərtlərin və ya əməliyyatların vəziyyətini poza bilməyən digər materiallardan istifadə olunması üçün maneə sayılmır (Məsələn: əgər şərtlər və əməliyyatlarla taxıl dənli bitkiləri və ya onların törəmələrindən istifadə olunması şərtləndirilmişdirsə, bu, mineral duz, kimyəvi və taxıl dənli bitkilərindən istehsal olunmayan digər əlavələrin istifadəsinə maneə olmur).

1,2 Qeydləri yalnız Siyahıda göstərilmiş mallara münasibətdə tətbiq edilir.

MDB XİF ƏN kodu	Malın adı	Üçüncü ölkələrdə məhsul istehsalında istifadə olunarkən mala mənşə statusunun verilməsi üçün zəruri olan şərtlər, istehsalat və texnoloji əməliyyatlar
1	2	3
0201	İri buynuzlu heyvan əti, təzə və ya soyudulmuş	01 qrupuna aid mallardan hazırlanma
0202	İri buynuzlu heyvan əti, dondurulmuş	01 qrupuna aid mallardan hazırlanma
0206 ^[6]	İri buynuzlu heyvanın, donuz, qoyun, keçi, at, ulaq, qatırların və ya at qatırlarının əlavə qida məhsulları, təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş	İstənilən mövqeli materiallardan hazırlanma, 0201-0206 mövqelərdən başqa
0207	0105 mal mövqeyində göstərilən ət və ev quşlarının əlavə yeyinti məhsulları, təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma, 0207-dən başqa
0209	Yavan ətdən ayrılmış donuz piyi və əridilməmiş və ya digər üsulla təmizlənməmiş ev quşlarının piyi, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, duzlanmış, duzlu suda, qurudulmuş və ya hissə verilmiş	Texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi zamanı istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma, duzlama, hislətmə mayesi ilə emal, kəsmə və ədviyyat və/yaxud bitki zülalları ilə qarışdırma əməliyyatları istisna olmaqla
0210	Duzlu, suda, qurudulmuş və ya hissə verilmiş ət və əlavə ət yeyinti məhsulları; ət və əlavə ət məhsullarından hazırlanan narın və cod un	Sümükdən ayırma, kəsmə, ədviyyat və/yaxud bitki zülalları və/yaxud duzla qarışdırma, ətin şprislə duzlanması, qurudulmamış ətin hissələrə doğranılması, ev quşlarının ətinin mexaniki üsulla sümükdən ayrılması, eləcə də hislətmə mayesi ilə təmizləmə əməliyyatları istisna olmaqla, texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi zamanı istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma, 0201-0206 və 0208-ci mövqelərdəki ət və əlavə ət məhsulları və ya 0207-ci mövqedəki quşların qara ciyəri istisna olmaqla
0402	Süd və qaymaq, qatılaşdırılmış və ya şəkər və ya digər şirinləşdirici maddələr əlavəsi ilə	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 40%-dən çox olmamalıdır
0408	Quş yumurtası, qabıqsız və yumurta sarısı, təzə, qurudulmuş, suda və ya buğda bişirilmiş, qəliblənmiş, başqa üsulla dondurulmuş və ya konservləşdirilmiş, şəkər və ya digər şirinləşdirici maddələr əlavə edilməklə və edilməməklə	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma, 0407 00-cı mövqedəki quş yumurtası istisna olmaqla
0506	Sümlüklər və buynuz özəyi, emal olunmamış, yağsızlaşdırılmış, ilkin emal olunmuş (forma üzrə kəsilməmiş), turşu ilə emal edilmiş və ya jəlatinləşdirilməmiş; bu məhsulların tozu və tullantıları	02 qrupunun materiallarından istifadə etməklə hazırlanma
0710 40 00	Şəkər qarğıdalısı (çiy, yaxud suda və buğa verməklə bişirilmiş), dondurulmuş	Təzə və ya soyudulmuş şəkər qarğıdalısından hazırlanma
0711 90 300	Azmüddətli saxlanma üçün konservləşdirilmiş şəkər qarğıdalısı, lakin belə halda qidada bilavasitə istifadə üçün yararlı olmayan	Təzə və ya soyudulmuş şəkər qarğıdalısından hazırlanma

0901	Qovrulmuş qəhvə, kofeinlə və ya kofeinsiz; tərkibində istənilən nisbətdə qəhvə olan əvəzləyicilər	Resepturanın hazırlanması və qovrulma üzrə texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
0902	Çay, dad-ətir əlavəli və ya onlarsız	Resepturanın və kupaj qarışığının hazırlanması üzrə texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə 0902-ci mövqedəki materiallardan hazırlanma, lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamalıdır
1106 10 000	Narın və cod un və 0713-cü mal mövqeli qurudulmuş paxlalı tərəvəz tozu	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
1301	Təmizlənməmiş təbii şellak; təbii kitrələr, qatranlar, yapışqanlı qatranlar və terpetilər (məsələn, balzamlar)	İstifadə olunan 1301-ci mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmaması şərtilə hazırlanma
1501-dən ^[7]	Sümük piyi və ya tullantılardan alınan piy	0203, 0206 və ya 0207, və ya 0506-cı mövqelərin materialları istisna olmaqla, istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma; 0203 və 0206-cı mövqedəki donuz ətindən və ya subməhsullardan, və ya 0207-ci mövqedəki quş ətindən və ya subməhsullardan hazırlanma
1502-dən ^[8]	Sümük piyi və ya tullantılardan alınan piy	0201, 0202, 0204 və ya 0206, və ya 0506-cı mövqelərin materialları istisna olmaqla, istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
1504-1506 00 000	Balıqlardan və ya digər dəniz məməlilərindən hazırlanan piylər, yağlar və onların fraksiyalan, saflaşdırılmış və ya saflaşdırılmamış, lakin kimyəvi tərkibi dəyişdirilməmiş; Yun piyi (yaptər) və ondan hasil olunan piyli maddələr (lanolin daxil olmaqla); digər heyvan mənşəli piylər, yağlar və onların fraksiyaları, saflaşdırılmış və ya kimyəvi tərkibləri dəyişdirilmədən saflaşdırılmış	Aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma: - əritmə - buğa vermə - təmizləmə
1507-1515-dən	Saflaşdırılmış bitki yağlan, bitki yağlarının saflaşdırılmamış və ya saflaşdırılmış, lakin kimyəvi tərkibi dəyişdirilməmiş fraksiyalan	Xüsusiləşdirilmiş istehsal şəraitində saflaşdırma və/yaxud fraksiyalama üzrə əməliyyatlar, bununla belə, ayrı-ayrı hidrotasiya əməliyyatları mala mənşə statusunun verilməsi üçün kifayət deyildir
1602	Ətdən, əlavə ət məhsullarından və ya qandan hazırlanmış hazır və ya konservləşdirilmiş məhsullar	Quş əti də daxil olmaqla, ətin hazırlanması, sümükdən ayrılması, kəsilməsi, ədviyyat və/yaxud bitki zülalları və/yaxud duzla qarışdırılması, şprislə duzlanması, qurudulmamış hissələrə doğranılması, ev quşu ətinin mexaniki üsulla sümükdən ayrılması əməliyyatları istisna olmaqla, texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi zamanı 02 qrupuna daxil olan materiallardan hazırlanma
1701	Şəkər qamışından və ya çuğundurdan alınan şəkər və kimyəvi cəhətdən təmiz saxaroza, bərk vəziyyətdə	Saflaşdırma (şəkər qamışı üçün), saturasiya, sulfidləmə, filtrləmə üzrə texnoloji əməliyyatların və digər sonrakı əməliyyatların (qamış və ya çuğundur şəkəri üçün) yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma

1702 50 000, 1702 90 100	Kimyəvi təmiz fruktoza; Kimyəvi təmiz maltoza	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən 1702-ci mövqedəki digər materiallardan hazırlanma
1806	Şokolad və tərkibində kakao olan digər hazır yeyinti məhsulları	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
1905	Tərkibində kakao olmayan və ya olan, çörək, un-qənnadı məmulatları, pirojnalar, peçenye və digər çörək-bulka və un-qənnadı məmulatları; əczaçılıq məqsədləri üçün istifadəyə yararlı vafli vərəqələr, boş kapsullar, vafli həbləri, düyü kağızı və analoji məhsullar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamaq şərtilə hazırlanma
2009	Meyvə şirələri (tüzüm suslosu daxil olmaqla) və tərəvəz şirələri, qızcırdılmamış və spirtsiz, şəkər və yaxud digər şəkərli maddələr əlavə edilməklə və ya edilməməklə	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulun mövqeyində istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır, bərpadan başqa, kupajlama (çoxkomponentli şirələr üçün), homogenizasiya (tərkibində meyvə ləti olan şirələr üçün), deaerasiya, termotəmizləmə (pasterizasiya, sterilizasiya) və digər texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi zamanı
2101 11	Qəhvə (həll olunan)	Qovurma, xırdalama, ayırma və qatılardırma (və ya qurutma) kimi əsas texnoloji əməliyyatlar kompleksinin yerinə yetirilməsi şərtilə 0901 və 2101 11 mövqeyindən olan materialların hazırlanması. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2101 12	Qəhvə ekstraktları, essensiyaları və konsentratları əsasında və ya qəhvə əsasında hazır məhsullar	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2101 30 910	Qovrulmuş kəsinin ekstraktları, essensiyaları və konsentratları	Xırdalama, ekstraksiya və qatılardırma kimi əsas texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə hazırlanma
2103 30 900	Hazır xardal	Xardal tozundan hazırlanma
2106-dan	Dad, ətir və ya boya əlavəli şəkər siropları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsul qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
2106 90 200	İçkilərin istehsalı zamanı istifadə olunan spirt tərkibli yarımfabrikatlar, ətirli maddə əsaslı məhsullardan başqa	İstifadə olunan materialların dəyəri son məhsul qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
210690 980-dən 99	Qidada istifadə üçün yararlı qarışıqlar və ya heyvan və ya bitki yağlarından və ya tərkibində 1,5 kütlə %-dən çox süd yağı olan yağlardan və ya onların fraksiyalarından hazırlanmış hazır məhsullar	0405, 1501-1516 mövqeli materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 1511 və 1513 mal mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır

2202 90 100-dən	Nektarlar	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır, bərpadan başqa, kupajlama (çoxkomponentli nektarlar üçün), homohenizasiya (tərkibində meyvə ləti olan nektarlar üçün), deaerasiya, termotəmizləmə (pasterizasiya, sterilizasiya) və digər texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi zamanı
2204	Təbii üzüm şərabları, tündləşdirilmişlər daxil olmaqla; üzüm mayesi, 2009 mal mövqeyində təsnif ediləndən başqa	Kupajlama, filtrasiya və digər sonrakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqeli materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 2204 mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2205	Vermutlar və digər üzüm şərabları bitki və ya aromatik maddələrin əlavəsi ilə	Kupajlama, filtrasiya və digər sonrakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərtilə
2206 00	Digər qızcırdılmış içkilər (məsələn, sidr, perri və armud sidri, bal içkisi); qızcırdılmış içkilərin qarışıqları və qızcırdılmış spirtsiz içkilərin qarışıqları, başqa yerdə adlan çəkilməyən və daxil edilməyən	Kupajlama, süzgəcdənkeçirmə və digər sonrakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
2208-dən	Üzüm distillatları; likörlər və digər üzüm distillatları olan spirtli içkilər, konyaklar	Kupajlama, süzgəcdənkeçirmə və digər sonrakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərtilə
2309	Həyvanların yemlənməsində istifadə edilən məhsullar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsul qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanması
2403 11 000, 2403 19 110	Tərkibində istənilən nisbətə tütün əvəzləyiciləri olan və ya olmayan çəkməli tütünü	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin, istifadə olunan 2403 mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
Qrup 25-dən	Duz; kükürd; torpaq və daş; suvaq materialı, əhəng və sement, 2504, 2515 12 500, 2516, 2518-ci mövqeli, 2519, 2524, 2525 mövqelərindən olan məhsullardan başqa (həmin məhsullar üçün qaydalar aşağıda şərh edilmişdir)	Texnoloji emal/təkrar emal texnologiyasına uyğun olaraq ixtisaslaşdırılmış istehsal şəraitində istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma; kömürlə zənginləşdirmə; bərk kristalların təmizlənməsi, xırdalanması, kəsmə, susuzlaşdırma
2504	Təbii qrafit	Karbon tərkibinin zənginləşdirilməsi, xammalın təmizlənməsi və xırdalanması
2515 12 500	Mərmər və travertin və ya əhəng tufu, mişarlanmış və ya başqa üsulla düzbucaqlı formalı (kvadrat forma daxil olmaqla) blok v. ya plitələrə ayrılmış (qalınlığı 4 sm-dən çox, lakin 25 sm-dən çox olmayaraq)	25 sm-dən artıq qalınlıqlı daş bloklarının mişarlanması və ya başqa üsulla ayrılması

2516	Qranit, porfir, bazalt, qum daşı və abidə və tikinti üçün digər daşlar, kobud doğranmış və ya doğranmamış, mişarlanmış və ya mişarlanmamış, ya da başqa üsulla düzbucaqlı formalı (kvadrat forma daxil olmaqla) bloklara və ya plitələrə ayrılmış	Daş bloklarının mişarlanması və ya başqa üsullarla ayrılması
2518	Susuzlaşdırılmış və ya susuzlaşdırılmamış dolomit; bitişdirilmiş və ya bitişdirilməmiş, kobud doğranmış və ya mişarlanmış ya da başqa üsulla düzbucaqlı formalı (kvadrat forma daxil olmaqla) blok və ya plitələrə ayrılmış dolomit; dolomit doldurma qarışıqı	Doğrama, mişarlama, xırdalama; susuzlaşdırılmamış dolomit üçün - susuzlaşdırma
2519-dan	Maqnezium karbonatı təbii (maqnezit), doğranmış və ağız kipi bağlanmış (hermetik) buğlanmış qaba yerləşdirilmiş; maqnezium oksidi, elektrik vasitəsilə əridilmiş maqnezium oksiddən və qaymaya qədər yandırılmış maqneziumdan başqa	Hazırlanma zamanı bütün istifadə olunan maddələr məhsulun (təbii maqnezium karbo-natmaqnezitdən başqa) mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir
2524	Asbest	Asbest (0-6) asbest mineralından hazırlanma
2525	Slyuda, o cümlədən qoparılmış slyuda, slyuda tullantıları	Qopartma, kəsmə, xırdalanma
2707 50 100	Həcmnin (itkilər daxil olmaqla) 65%-dən az olmayaraq 250°C temperaturunda ASTM D 86 metodu üzrə alınmış yanacaq kimi istifadə olunan digər aromatik karbohidrogen qarışıqları	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin həmin mövqeli materiallardan, dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər.
2709 00	Xam neft və bitumlu süxurlardan alınan xam neft məhsulları	Bitumlu materialların pirogen qovulması və bitumlu mineralların destruktiv qovulması üzrə texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərti ilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
2710-dan	Neft və bitumlu materiallardan alınan neft məhsulları, xam məhsullar istisna olmaqla; başqa yerdə adı çəkilməyən və ya daxil edilməyən, tərkibində bitumlu minerallardan alınmış 70 kütlə % və ya daha çox neft məhsulları olan, həm də bu məhsullar onların əsas tərkib hissələridir	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2711	Neft qazları və qaz şəklində digər karbohidrogenlər	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır

2712	Neft vazelini; parafin, mikrokristalik neft mumu, parafin qaç, ozokerit, qonur kömür mumu, torf mumu, digər mineral mumlar və sintez və ya başqa proseslər nəticəsində alınan analoji məhsullar, boyanmış və ya boyanmamış	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2713	Neft koksu, neft bitumu və neftin və ya neft məhsullarının emalından qalan, o cümlədən bitum süxurlarından alınan digər qalıqlar	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2714	Təbii bitum və asfalt; bitumlu şistlər və ya neft və bitumlu qumdaşlar; asfaltidlər və asfalt süxurları	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2715 00 000	Təbii asfalt, təbii bitum, neft bitumu, mineral qatranlara və ya mineral qatranların peki əsasında bitum qarışıqları (məsələn, bitumlu mastikalar, yol örtükləri üçün nəzərdə tutulmuş asfalt qarışıqları)	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
Qrup 28-dən [11]	Qeyri-üzvi kimya məhsulları; qiymətli metalların, nadir torpaq metallarının, radioaktiv elementlərin və ya izotopların qeyri - üzvi və ya üzvi birləşmələri, 2811 29 100, 2818 20 000, 2821 20 000, 2833 22 000 alt submövqelərdən və 2844 10-dan, 2844 20-dən submövqelərdən olan mallardan başqa, həmin məhsullar üçün tətbiq olunan qaydalar aşağıda göstərilir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin hazır məhsulla eyni mövqedə olan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər
2811 29 100-dən	Kükürd oksidi (IV) (sulfat anhidridi)	Kükürd-iki-oksiddən hazırlanma
2818 20 000	Süni korunddan fərqli alüminium oksidi	Emal/təkrar emal texnologiyasına uyğun olaraq xüsusi istehsal şəraitində istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
2821 20 000	Mineral boyalar	Torpaq boyalarının yandırılması və ya üyüdülməsi
2833 22 000	Alüminium sulfatı	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
2844 10-dan [12]	Təbii uran və onun birləşmələri	Təkrar emal texnologiyasına müvafiq olaraq xüsusiləşdirilmiş istehsal şəraitində 2844 30 mövqeyindən olan materiallardan (uran-235 ilə zəiflədilmiş uran və onun birləşmələri) hazırlanma (uran-235 izotopu üzrə zənginləşdirmə)

2844 20-dən	Uran-235 ilə zənginləşdirilmiş uran və onun birləşmələri	Təkrar emal texnologiyasına müvafiq olaraq xüsusiləşdirilmiş istehsalat şəraitində 2844 10 və 2844 30 mövqeyindən olan materialdan (təbii uran, uran-235 ilə yoxsullaşdırılmış uran və onların birləşmələri) hazırlanma (uran-235 izotopu əsasında zənginləşdirmə)
Qrup 29-dan	Üzvi kimyəvi birləşmələr, 2901, 2902, 2905 19 000, 2915, 2932 99 700, 2932 99 850, 2933, 2934 mövqələrdəki birləşmələrdən başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar aşağıda göstərilmişdir	İstifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməklə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2901-dən	Yanacaq kimi istifadə üçün nəzərdə tutulmuş açıq zəncirli karbohidrogenlər	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2902-dən	Yanacaq kimi istifadə üçün nəzərdə tutulmuş tsiklanlar və tsiklenlər (azuləndən başqa), benzol, toluol, ksilol	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2905 19 000-dan	Metalların alkoqolyatları	İstənilən mövqeli materiallardan, o cümlədən 2905-ci mövqedəki digər materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqeli metalların alkoqolyatlarının dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər.
2915	Doymuş asiklik monokarbon turşular və onların anhidridləri, halogenanhidridləri, peroksidləri və peroksiturşuları; onların halogenləşdirilmiş, sulfolaşdırılmış, nitratlaşdırılmış və nitrozlaşdırılmış törəmələri	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 2915 və ya 2916-cı mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2932 99 000-dan [13]	Tərkibində digər oksigenli funksional qruplar olan və ya olmayan digər dövri asetallar və daxili hemiasetallar, və onların halogenləşdirilmiş, sulfirləşdirilmiş, nitrəşdirilmiş və ya nitrozlaşdırılmış törəmələri	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən 2932 mövqeyi digər materiallardan hazırlanma
2932 99 000-dan [14]	Adi daxili efirlər	İstənilən mövqeli materiallardan hazırlanma. Lakin, istifadə olunan 2909 mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2933	Tərkibində yalnız azot heteroatomu(lan) olan heterosiklik birləşmələr	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 2932 və ya 2933-cü mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
2934	Müəyyən və qeyri-müəyyən kimyəvi tərkibli nuklein turşuları və onların duzları; digər heterosiklik birləşmələr	İstənilən mövqeli materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 2932, 2933 və ya 2934 mövqeli materialların dəyəri hazır məhsul qiymətinin 20%-dən artıq olmamalıdır

Qrup 30-dan	Əczaçılıq məhsulları, 3002, 3003, 3005 və 3006 60 mövqələrindəki məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər
3002	İnsan qanı; terapeutik, profilaktik və ya diaqnostik məqsədlərlə hazırlanmış heyvan qanı; immun zərədləri və digər qan fraksiyaları və modifikasiya edilmiş immunoloji məhsullar (o cümlədən biotexnoloji yolla alınmış); vaksinlər, toksinlər, mikroorqanizmlərin yetişdirmələri (mayalardan başqa) və analoji məhsullar	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən 3002-ci mövqedəki digər materiallardan hazırlanma. Lakin 3002-ci mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər
3003	Dərman vasitələri (3002, 3005 və ya 3006 mal mövqələrinin mallarından başqa), iki və daha artıq komponentin qarışığından ibarət, terapeutik və ya diaqnostik məqsədlərlə istifadə üçün, lakin dozalaşdırılmış dərman formaları şəklində və ya pərakəndə satış üçün bağlamalarda qablaşdırılmamış	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 3003-cü mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamalıdır
3005	Pərakəndə satış üçün xüsusi formalarda qablaşdırılmış, təbabətdə, cərrahiyyədə, stomatologiyada və ya baytarlıqda istifadə üçün nəzərdə tutulmuş, əczaçılıq maddələri ilə örtülmüş və ya hopdurulmuş pambıq, tənzip, bint və digər analoji məmulatlar (məsələn, sarğı materialları, leykoplastırlar, təpitmələr)	Əczaçılıq maddələri istisna olmaqla, istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər
3006 60	Hormonlar, 2937-ci mal mövqeyindəki digər birləşmələr və ya spermisidlər əsasında hazırlanmış kimyəvi kontraseptiv vasitələr	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
Qrup 31	Gübrələr	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar hazır məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materiallardan son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər
Qrup 32-dən	Aşılavıcı və ya boyayıcı ekstraktlar; tanninlər və onların törəmələri; boyaq, rəqimlər və digər boyayıcı maddələr; boya və laklar; suvaqlar və digər mastikalar; poliqrafiya boyası, mürəkkəb, tuş, 3001, 3205 00 000-cü mövqedəki mallardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər
3201-dən	Tanninlər və onların duzları, adi və mürəkkəb efirlər və digər törəmələr	Bitki mənşəli aşılavıcı maddə ekstraktlarından hazırlanma

3205 00 000	Rəngli laklar; həmin qrupun 3-cü qeydində göstərilən rəngli lakların əsasında preparatlar	3205 00 000 mövqeyindəki bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 20%-dən artıq olmaması şərtilə, 3203 00 və 3204-cü mövqeyindəki materiallar istisna olmaqla, istənilən mövqeli materiallardan hazırlanma
Qrup 33-dən	Efir yağları və rezinoidlər; parfümeriya, kosmetika və ya tualet vasitələri, 3301-ci mövqedəki məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 40%-dən çox olmamalıdır
3301	Efir yağları (tərkibində terpenlər olan və yaxud olmayan), konkretlər və absolyutlar da daxil olmaqla; rezinoidlər; ayrılmış efir yağları; piylərdə, uçmayan yağlarda, mumlarda və anfleraj metodu və ya maserasiya ilə alınan analoji məhsullarda efir yağlarının konsentrasiyaları; efir yağlarının deterpenizasiyası üsulu ilə alınan terpen əlavə məhsulları; efir yağlarının su distillatları və su məhlulları	Emal/təkrar emal texnologiyasına uyğun olaraq istehsal şəraitində xüsusi təmizləmə üsulunun tətbiqi ilə istənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən həmin mövqedəki digər materiallardan hazırlanma. Lakin 3301-ci mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
Qrup 34-dən	Sabun, səthi-aktiv üzvi maddələr, yuyucu vasitələr, sürtkü materialları, süni və hazır mumlar, təmizləmə və hamarlama üçün tərkiblər, şamlar və analoji məmulatlar, yapma pastaları, plastilin, "diş müalicə mumu" və gips əsaslı diş müalicə tərkibləri, 3403-cü mövqedəki və 3404 mövqeli mallardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər Sabun üçün: aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma: - reseptura üzrə piy dəsti; - sabunun bişirilməsi; - sabunyığıqan; - soyudulma və qurutma; - mexaniki emal; - əlavələrlə qarışdırma; - kəsmə; - ştamplama; - qablaşdırma
3403	Sürtkü materialları (kəsici alətlər üçün sürtkü-soyuducu emulsiyalar, bolt və qaykaların burulmasını asanlaşdıran vasitələr, pasın çıxarılması üçün vasitələr və ya korroziya əleyhinə vasitələr və preparatlar, məmulatların formalardan çıxarılmasını yüngülləşdirən sürtkü əsasında hazırlanmış preparatlar) və tekstil məmulatlarının, dəri, xəz və digər materialların yağ və ya piy emalı üçün vasitələr (tərkibində əsas komponentlər kimi 70 kütlə % və daha artıq neft və ya bitum süxurlardan alınan neft məhsulları olan vasitələrdən başqa)	Həmin mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır

3404	Parafinlərin, neft mumlarının və bitum süxurlu və parafin qalıqları əsasında süni və hazır mumlar	Saflaşdırma və/yaxud bir və ya bir neçə müəyyən emal üzrə əməliyyatlar. Məhsulun mövqeyindən fərqlənən bütün başqa mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan istifadə olunan digər əməliyyatlar. Lakin həmin mövqeli materiallardan dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər.
Qrup 35-dən	Zülal maddələri; modifikasiya olunmuş nişastalar; yapışqanlar; fermentlər, 3505 10 500; 3505 10 900 mövqeli və 3507 mövqeli məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materiallardan dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər
3505 10 500	Mürəkkəb və ya sadə efirə çevrilmiş nişasta	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən 3505-ci mövqeli digər materiallardan hazırlanma
3505 10 900	Modifikasiya edilmiş digər nişasta	1108-ci mövqedəki materiallardan başqa, istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
3507-dən	Ferment preparatları, başqa yerdə adları çəkilməyən və daxil edilməyən	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
Qrup 36	Partlayıcı maddələr; pirotexnik məmulatlar; kibritlər; pirofor ərintilər; bəzi alışqan maddələr	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materiallardan dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər
Qrup 37-dən	Foto və kino malları, 3701, 3702, 3704 00 mövqeli məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materiallardan dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər
3701	Kağızdan, karton və ya tekstildən başqa istənilən materiallardan hazırlanan yastı, sensibilizasiya olunmuş, göstərilməmiş fotoplastinkalar və fotoplyonkalar; ani fotosəkil üçün yastı plyonkalar, sensibilizasiya olunmuş, göstərilməmiş, bağlamada və ya bağlamasız	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar 3701 və 3702-ci mövqelərdən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir.
3702	Kağızdan, karton və ya tekstildən başqa istənilən materiallardan hazırlanan fotoplyonkalar, rulonlarda; ani fotosəkil üçün plyonka rulonlarda, sensibilizasiya olunmuş, göstərilməmiş	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar 3701 və 3702-ci mövqelərdən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir
3704 00	Fotosəkil plastinkaları, kağız, karton və tekstil materialları, göstərilməmiş, lakin yuyulmamış	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar 3701 və 3704 00 mövqelərindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir
Qrup 38-dən	Digər kimyəvi məhsullar, 3801 20 100, 3801 30 000, 3803 00 mövqelərindən, 3805-dən, 3806, 3806 30 000-dən, 3807 00, 3811 21 000, 3823 70 000-dən, 3824-dən başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materiallardan dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər

3801 20 100	Suspenziya şəklində yağda kolloidli qrafit; yarımkolloidli qrafit	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
3801 30 000	Elektrodlar üçün karbon pastaları və sobaların filterlənməsi üçün analoji pastalar	İstifadə olunan 3403-cü mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
3803 00-dən	Əridilmiş, saflaşdırılmış yağ	Təmizlənmiş yağın saflaşdırılması
3805-dən	Skipidar sulfat yağı (təmizlənmiş)	Skipidar sulfatlı təmizlənmiş yağın distillə edilməsi və ya saflaşdırılması yolu ilə təmizlənməsi
3806-dən	Qatran turşularının mürəkkəb efirləri	Tərkibində qatran olan turşulardan hazırlanma
3806 30 000	Mürəkkəb efirli qatranlar	Tərkibində qatran olan turşulardan hazırlanma
3807 00-dən	Qara zift (bitki qudronundan bişmə və ya qatran)	Ağac qatranının distillə edilməsi
3811 21 00	Tərkibində neft və ya bitum süxurlarından alınan neft məhsulları olan sürtkü yağlarının aşqarları	İstifadə olunan 3811-ci mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə hazırlanma
3823 70 000	Sənaye yağlı spirtlər	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən yağlı turşularından hazırlanma
3824-dən	Müxtəlif kimya sənayesi məhsulları: - tökmə formaların və tökmə qəliblərin istehsalı üçün təbii qatranların əsasında hazır bağlayıcı maddələr; - naften turşuları, onların duzları, suda həll olunmayan və onların mürəkkəb efirləri; - sorbit, 2905 44-cü mövqedəki sorbitdən başqa; - neft sulfonları, qələvi metalların, ammonium və etanolaminlərin sulfonlarından başqa; bitum süxurlarından alınan tiofen sulfat turşuları və onların duzları; - ionitlər; - elektron lampa və elektrik ventillərdə vakuumun yekunlaşdırılması üçün absorbsiyatərkibləri; - qazın təmizlənməsi üçün qələviləşdirilmiş dəmir oksidləri; - işıqlandırıcı qazın təmizlənməsi nəticəsində alınan ammoniyak suyu; - suda həll olunmayan sulfonaften turşuları və onların duzları və onların mürəkkəb efirləri; - təmizlənməmiş yağlar və Ceppel (sümük) yağı; - müxtəlif anionlarla duz qarışıqları; - jelatinin əsasında surətçıxarma pastaları, o cümlədən kağız və ya tekstil materiallardan	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər

3901-3915-dən	İlkin formada polimerlər, plastik kütlələrin tullantıları, kəsik və qırıntıları: - polibirləşmə məhsulları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaq şərtilə hazırlanma. Lakin 39-cu qrupdakı istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən artıq olmamalıdır
3916-3919-dən	Yarımfabrikatlar və ya plastik kütlələrdən hazırlanan məmulatlar: - səthdən fərqli üsulla və ya kvadrat və düzbucaq formasından fərqli qaydada kəsilmiş hamar məmulatlar; - səthdən fərqli üsulla emal edilmiş yarımfabrikatlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Lakin 39-cu qrupdakı istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 20%-dən artıq olmamalıdır
3920 10 250-dən 151	Qalınlığı 0,125 mm-dən artıq olmayan və xüsusi çəkisi 0,94-dən az olan polietilen plyonka və təbəqələr və ya lentlər, çap olunmuş şəkil və mətn ilə, rulonlarda	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
3920 10 280-dən	Qalınlığı 0,125 mm-dən artıq olmayan və ümumi çəkisi 0,94 və daha çox olan polietilen plyonka və zolaqlar və ya lentlər, çap olunmuş şəkil və mətn ilə, rulonlarda	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
3920 10 890	Qalınlığı 0,125 mm-dən artıq olan etilenin polimerlərindən hazırlanan plitələr, təbəqələr, plyonka və zolaqlar və ya lentlər, məsaməsiz, armaturlaşdırılmamış, laysız, altlıqsız və analoji üsulla digər materiallarla birləşdirilməmiş	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin 39-cu qrupdakı ("polimer materiallar, plastik kütlə və məmulatlar") materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
3920 20 210-dən	Qalınlığı 0,10 mm-dən artıq olmayan propilen polimerlərindən alınan plyonkalar, zolaq və lentlər, biaksal-oriyentli, rulonlarda	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
3921 90 600	Polimer birləşmələrin məhsullarından hazırlanan plitələr, təbəqələr, plyonka, zolaqlar və ya lentlər	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin 39-cu qrupdakı ("polimer materiallar, plastik kütlə və məmulatlar") materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
3926	Plastik kütlələrdən hazırlanan məmulatlar və 3901-3914-cü mal mövqələrindəki digər materiallardan hazırlanan məmulatlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərtilə hazırlanma
4001	Təbii kauçuk, balata, qutta-perça, qvayyula, tsikl və analoji təbii qatranlar, ilkin formalarda və ya plastin, təbəqə, zolaqlar və ya lentlər şəklində	Təbii kauçuk təbəqələrinin laylanması
4095	Vulkanizasiya edilməmiş rezin qarışığı, ilkin formalarda və ya plastin, təbəqə, zolaqlar və ya lentlər şəklində	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaq şərtilə hazırlanma
4012	Pnevmatik, rezin, bərpa və ya istifadədə olmuş şinlər və pokrışkalar; massiv və ya yarımpnevmatik şinlər və təkərlər, şin protektorları və rezin çənbər lentləri; 4012 11 000 - 4012 19 000 mövqələrdəki mallardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	Hazır məhsulla eyni mal mövqeyindəki xammalın dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaq şərtilə hazırlanma

4012 11 000-4012 19 000	Bərpa olunmuş şinlər və təkərlər	İstifadə olunmuş şinlərin bərpası
4017 00 000 1161	Tullantılar və skraplar daxil olmaqla bütün formalarda bərk rezin (məsələn, ebonit); bərk rezindən məmulatlar	Bərk rezindən hazırlanma
4101-4103-dən	Müxtəlif heyvanların emal edilməmiş dəriləri tük və ya xəz örtüyü olmadan, həmin qrupun 1 b) və ya 1 v) qeydləri ilə istisna olunanlardan başqa	Tük örtüyünün təmizlənməsi yolu ilə heyvan dərilərinin təkrar emalı
4104-4106	Müxtəlif heyvan gönlərindən aşılınmış dəri və ya dəri krastı, tük və xəz örtüyü olmadan, ikilənmiş və ya ikilənməmiş, lakin sonradan emal olunmayan	Mütləq aşılama əməliyyatından keçmiş heyvan gönlərindən alınan dəri hazırlanması
4107, 4112 00 000, 4113	Aşılınmadan sonra təkrar təmizlənmiş dəri, müxtəlif heyvanların gönlərindən tük və xəz örtüyü olmadan, ikilənmiş və ya ikilənməmiş, 4114-cü mal mövqeyindəki dəridən başqa	Mütləq aşılama əməliyyatından keçmiş və aşılama sonradan təkrar təmizlənmiş heyvan gönlərindən dəri hazırlanması
4302-dən	Aşılınmış və ya ayrılmış xəz dəriləri (digər materiallar əlavə olunmamaqla), 4303-cü mal mövqeyində göstərilənlərdən başqa	Aşılınmış və ya ayrılmış və ya yığılmamış xəz dərilərindən hazırlanma
4403	Emal edilməmiş, kobud yonulmuş və yonulmamış meşə materialları, kənarlaşdırılmış və ya kənarlaşdırılmamış qabıqla və ya üst oduncaqla	Emal edilməmiş meşə materiallarından hazırlanma, çıxarılmış və ya sadəcə soyulmuş qabıqla
4407	Mişarlanmış və uzununa doğranmış, laylara bölünmüş və ya soyulmuş, rəndələnmiş və ya rəndələnməmiş, cilalanmış və ya cilalanmamış, qalınlığı 6 mm-dən artıq olan şalbanbaşı birləşmələrə malik olan və ya olmayan meşə materialları	Mişarlama, rəndələmə, cilalama, milə birləşdirmə
4408	Üzləmə üçün təbəqələr (lay ağacın bölünməsi ilə əldə olunanlar da daxil olmaqla), yapışdırılmış fanera üçün və ya analoji lay ağac üçün və uzununa mişarlanmış, laylara bölünmüş və ya soyulmuş, rəndələnmiş və ya rəndələnməmiş, cilalanmış və ya cilalanmamış, qalınlığı 6 mm-dən artıq olmayan şalbanbaşı birləşmələrə malik olan və ya olmayan digər meşə materialları	Birləşdirmə (yapışdırma), rəndələmə, cilalama
4409	Taxta-şalban (döşəmənin parket örtüyü üçün planka və frizlər də daxil olmaqla yığılmamış) profilləşdirilmiş poqonaj şəklində (daraqlarla, oyuqlarla, zivanalı, yonulmuş qıraqlarla, yarım dairəvi fiqurlu rəndə formalı birləşmə ilə, dəyirmiləşdirilmiş və ya analoji) istənilən haşiyədən və digər səthlərdən, rəndələnmiş və ya rəndələnməmiş, cilalanmış və ya cilalanmamış, şalbanbaşı birləşmələrə malik olan və ya olmayan	Frezerləmə və ya profilləşdirmə, cilalama və ya şipə birləşdirmə, mişarlama

4414 00	Şəkil, foto, güzgü və analoji əşyalar üçün ağac çərçivələr	Profilləşdirmə, frezerləmə, yığıma
4416 00 000	Ağacdən düzəldilən çəlləklər, kiçik çəlləklər, çənlər və digər çəlləkçilik məmulatları və onların hissələri, çəllək taxtası daxil olmaqla	Çəllək taxtasından hazırlanma, həmçinin iki əsas səthə kəsilmiş, lakin digər emala məruz qalmamış
4418-dən	Xarrat və dülgər, ağac inşaat məmulatları	Məşə materiallarından hazırlanma. Bu zaman istifadə olunan materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin qont, drank ağacının düyünlü hissələrindən istifadə oluna bilər
4421-dən	Kibrit çöpləri, ayaqqabı üçün ağac mismarlar	4409-cu mövqedəki xolsdratadan başqa istənilən mövqedəki ağaclardan hazırlanma
4802 55-dən	Tabaşirlənməmiş ofset kağızı, yazı, çap və digər qrafik məqsədlər üçün istifadə olunan, 1 m ² 40 q və daha artıq kütlə ilə (lakin 150 q-dan artıq olmamaqla), rulonlarda	İstənilən mövqeli materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır
4802 58 100-dən	Tabaşirlənməmiş ofset kağızı, yazı, çap və digər qrafik məqsədlər üçün istifadə olunan, 1 m ² 150 q-dan artıq çəkili rulonlarda	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
4811 59 000	Kağız və karton, örtüklü, hopdurma ilə və ya plastik kütlə ilə laminasiya edilmiş (yapışqanlar istisna olmaqla) digər	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır
4817	Kağız və kartondan hazırlanmış zərflər, məktublar üçün kartoçkalar, şəkiltsiz poçt açıqcaları və yazışmalar üçün kartoçkalar; kağızdan və ya kartondan hazırlanan, içində kağız dəftərxana ləvazimatı dəstləri olan qutular, çantalar, futlyarlar və xülasələr	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
4819-dən	Kağızdan, kartondan, sellüloz pambıqdan və sellüloz lifli lövhədən hazırlanmış yeşiklər, qutular və digər qablaşdırma tarası	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
5402-dən	Kombinə edilmiş pnevmobirləşməli iplər	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
5701	Düyün xalçaları və digər tekstil döşəmə örtükləri, hazır və ya hazır olmayan	Toxuculuq, kətanın qırılması, məmulatın qıraqlarının appretura ilə düzəldilməsi, tikilməsi. Bununla belə, istifadə olunan materiallar 5702, 5703, 5704, 5705 00 mövqələrindən fərqlənən mövqedə təsnifləşdirilməlidir.
5702	Toxunmuş xalçalar və digər tekstil döşəmə örtükləri, taftınqlaşdırılmamış və floklaşdırılmamış, hazır və ya hazır olmayan, "kilim", "sumaq", "kərmani" və analoji əl işi xalçaları da daxil olmaqla	Toxuculuq, kətanın qırılması, məmulatın qıraqlarının appretura ilə düzəldilməsi, tikilməsi. Bununla belə, istifadə olunan materiallar 5701, 5703, 5704, 5705 00 mövqələrindən fərqlənən mövqedə təsnifləşdirilməlidir.

5704-dən 117	Tekstil döşəmə örtüklərindən hazır məmulatlar: tualet və vanna otaqları, avtomobillər üçün xalçalar, universal	Lekallar üzrə məmulatların biçilməsi, tikiş əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi. Bu halda, istifadə olunan 5704 mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 30%-dən artıq olmamalıdır
5705 00	Xalçalar və digər tekstil döşəmə örtükləri, hazır və ya hazır olmayan	Toxuculuq, ketanın qırılması, məmulatın qıraqlarının appretura ilə düzəldilməsi, tikilməsi. Bununla belə, istifadə olunan materiallar 5701, 5702, 5703, 5704 mövqelərindən fərqlənən mövqedə təsnifləşdirilməlidir
6802	Abidələr və inşaat üçün emal olunmuş daş (şist istisna olmaqla) və daş məmulatları, 6801-ci mal mövqeyindəki mallar istisna olmaqla; mozaika üçün kublar və təbii daşdan hazırlanmış analoji məmulatlar (şist daxil olmaqla); təbii daşın qranulları, qırıntıları və tozlan (şist daxil olmaqla) süni şəkildə boyanmış	Mişarlama və ya digər üsulla bölmə
6803 00 000-dən 118	Təbii və ya aqlomerasiya edilmiş şistdən məmulatlar	Emal olunmuş şistdən hazırlanma
6804-dən, 6805-dən	Silisiyum karbid əsasında süni abrazivdən məmulatlar	6804 və 6805-ci mövqedəki materiallar və 2849-cu mövqedəki silisiyum karbidlər istisna olmaqla istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
6812-dən	Asbestdən və ya asbest əsasında qarışıqlardan və asbest və maqnezium karbonat əsasında qarışıqlardan məmulatlar	Emal olunmuş asbest liflərindən və ya asbest əsasında qarışıqlardan və ya asbest və maqnezium karbonat əsasında qarışıqlardan hazırlanma
6814-dən	Slyuda məmulatları, kağız, karton və ya digər əsaslarda aqlomerasiya edilmiş və ya bərpa olunmuş slyuda daxil olmaqla	Emal edilmiş slyudadan hazırlanma (Aqlomerasiya edilmiş və ya bərpa edilmiş slyuda daxil olmaqla)
7006 00	7003, 7004 və ya 7005-ci mal mövqelərində. təsnif olunan əyilmiş, yonulmuş, qravür edilmiş, emallaşdırılmış və ya başqa üsulla işlənmiş çərçivəyə salınmamış və digər materiallarla kombine edilməmiş şüşələr	Son məhsulu istifadə olunan xammalın xarakteristikalarından fərqlənməsini təmin edən xüsusi texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə həmin mövqenin materiallarından hazırlanma
7009	Şüşə güzgülər, çərçivədə və ya çərçivəsiz, arxa görünüş güzgüləri də daxil olmaqla	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
7019 32 000 119	Nazik parçalar (vuallar)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
7102-dən, 7103-dən, 7104-dən	Qiymətli və ya azqiymətli daşlar və süni və ya bərpa, emal olunmuş daşlar	Emal olunmamış qiymətli və ya azqiymətli daşlardan (təbii və ya rekonstruksiya edilmiş) hazırlanma
7106-dən, 7108-dən, 7110-dən	Qiymətli, tam emal edilməmiş və ya toz şəklində olan metallar	Emal edilməmiş qiymətli metallardan hazırlanma
7107 00 000, 7109 00 000-dən	Qiymətsiz metallar və ya gümüş, qiymətli metallara tutulmuş, tam emal olunmamış	Qızıl tutulmuş, işlənməmiş metallardan hazırlanma
7111 00 000	Platinə tutulmuş başqa qiymətsiz metallar, gümüş və ya qızıl, emal olunmamış və ya tam emal olunmamış	Metalların elektroliz, kimyəvi, termik zənginləşdirilməsi, birləşdirilməsi

7116	Təbii və ya süni yetişdirilmiş mirvaridən, qiymətli və ya azqiymətli daşlardan (təbii, süni və ya bərpa olunmuş) olan məmulatlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
7117-dən	Qiymətli metallardan qalvanik örtüyü olan və ya olmayan qiymətsiz metallardan bijuteriya	Qızıl, gümüşə, platinə tutulmamış qiymətsiz metalların hissələrindən istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
7218-dən, 7219, 7220, 7221 00, 7222	Korroziyadavamlı (paslanmayan) poladdan yarımfabrikatlar, yastı prokat, künclüklər və profillər	7218 mövqeli külçə və ya digər ilkin formalarda olan paslanmayan poladdan hazırlanma
7224, 7225, 7226, 7227-dən	Digər aşqarlanmış poladlardan isti yayma ilə alınmış, sərbəst burulub yığılmış çubuqlar, prokat, yarımfabrikatlar	7224 mövqeli külçə və ya digər ilkin formalarda olan digər aşqarlanmış poladlardan hazırlanma
7322-dən	Qara metallardan istilik mərkəzləri üçün elektrik qızdırıcısı olmayan radiatorlar və onların hissələri	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
Qrup 74-dən	Mis və mis məmulatları, 7401 00 000 - 7405 00 000-cı mövqenin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan həmin mövqeli materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
7403-dən	Emal edilməmiş mis ərintiləri	Saflaşdırılmış, emal edilməmiş misdən və ya tullantılardan və qırıntılardan hazırlanma
Qrup 75-dən	Nikel və nikel məmulatları, 7501-7503 00-cü mövqenin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
Qrup 76-dən	Alüminium və ondan məmulatlar, 7601-7603, 7607-cü mövqelərin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
7607-dən	Keşləşdirilmiş alüminium folqası çap edilmiş şəkil və mətn ilə, ərzaq məhsullarının qablaşdırılması üçün, rulonlarda	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
Qrup 78-dən	Qurğuşun və ondan məmulatlar, 7802 00 000-cü mövqenin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
Qrup 79-dən	Sink və ondan məmulatlar, 7902 00 000-cü mövqenin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır

Qrup 80-dən	Qalay və ondan məmulatlar, 8002 00 000-cü mövqenin məhsullarından başqa	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
Qrup 81-dən	Emal edilməmiş digər qiymətsiz metallar və onlardan məmulatlar	Məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
8202 10 000, 8202 20 000, 8202 31 000, 8202 39 000	Əl mişarları, lent mişarları üçün kəsicisi, sirkulyar mişarlar üçün kəsici (köndələn kəsmə mişarları və ya düyünlərin açılması üçün nəzərdə tutulmuş mişarlar üçün kəsicilər daxil olmaqla)	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
8208	Maşın və ya mexaniki qurğular üçün bıçaq və tiyələr	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqedəki istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
Qrup 84-dən	Nüvə reaktorları, qazanlar, avadanlıqlar və mexaniki cihazlar; onların hissələri, 8403, 8404, 8406-8408, 8412, 8414, 8415, 8418, 8425-8431, 8444 00 - 8447, 8448, 8452, 8456-8466, 8469 00 - 8470, 8472, 8480, 8484, 8487-ci mövqələrdəki məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan, yalnız son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər
8403	İstilik mərkəzlərinin qazanları, 8402-ci mal mövqeyində göstərilən qazanlardan başqa	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8404	8402 və ya 8403-cü mal mövqələrində göstərilmiş qazanlarla istifadə üçün yardımçı avadanlıqlar (məsələn, ekonomayzerlər, buxarqızdırıcılar, hiskənarlaşdırıcılar, qaz rekuperatorları); su-buxar və digər buxar güc qurğuları üçün kondensatorlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8406	Su buxarı ilə olan turbinlər və digər buxar turbinləri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8407	Daxiliyanma mühərrikləri qıçılımla alıxan, dövrü və ya qayıtma-irəliləmə porşeni hərəkəti ilə	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8408	Sıxılmadan alovlanan porşenli daxiliyanma mühərrikləri (dizellər və yarımdizellər)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8412	Digər mühərriklər və güc qurğuları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8414-dən	Hava kompressorları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma

8415	Mühərrikli ventilyator və havanın temperaturunu və rütubətini dəyişən cihazlarla təchiz olunmuş, havanın kondisiyalaşdırılması üçün qurğular; rütubəti ayrıca tənzimləyə bilməyən digər kondisionerlər	Aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə istənilən mövqelərdən olan materiallardan hazırlanma: - korpusun hazırlanması, elektrik şəbəkəsi elementlərinin hazırlanması; - blokların yığılması və montaj edilməsi; - soyuducu maddənin doldurulması; - parametrlərin tənzimlənməsi və onlara nəzarət
8418	Soyuducular, dondurucular və digər elektrik və ya başqa tipli soyuducu və dondurucu avadanlıqlar; istilik nasosları, 8415 mövqeyində göstərilmiş havanın kondisiyalaşdırılması qurğularından başqa	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan, dəyəri yalnız son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər
8425-8428	Maşınlar, yükləyici və ya boşaldıcı, qaldırıcı avadanlıq və qurğular	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8429	Özügedən buldozerlər dönməz və dönən gəvəhənlərlə, qreyderlər, planlaşdırıcılar, skreperlər, mexaniki kürəklər, ekskavatorlar, birçalovlu yükləyicilər, toxalayıcı maşınlar və yol hamarlayıcıları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8431-ci mövqedəki materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə edilə bilər
8430	Yerdəyişmə, planlaşdırma, profillemə, qazma, işlənmə, tıxaclama, sıxlaşdırma, torpağın, eləcə də filiz və faydalı qazıntıların çıxarılması və qazılması üçün digər maşın və avadanlıqlar; dirəklərin burulması və çıxarılması üçün avadanlıqlar, heyvan qüvvəsinə əsaslanan və rotorlu qartəmizləyicilər	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun dəyərinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8431-ci mövqedəki materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə edilə bilər
8431	Yalnız və əsasən 8425-8430-cu mal mövqələrinə daxil edilən avadanlıqlar üçün nəzərdə tutulmuş hissələr	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8444 00-8447	Tekstil sənayesi üçün maşınlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8448-dən	8444 00 - 8447-ci mövqələrdə göstərilmiş maşınlar üçün yardımçı avadanlıqlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8452	Tikiş maşınları, 8440-cı mal mövqeyində göstərilmiş cildləyən, kitabbağlayan maşınlardan başqa; xüsusi olaraq tikiş maşınları üçün nəzərdə tutulmuş mebel, əsas və futlyarlar; tikiş maşınları üçün iynələr	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma

8456-8466 [20]	8456-8465 mal mövqeyinin maşın və avadanlıqları; yalnız və əsasən 8456-8465 mal mövqələrində göstərilmiş maşınlar və avadanlıqlar üçün nəzərdə tutulmuş hissələr və ləvazimatlar, o cümlədən alət və detalların bərkidilməsi üçün qurğular, özüaçılan yivaçan başlıqlar, bölücü başlıqlar və dəzgahlar üçün digər xüsusi qurğular; bütün növlərdən olan əl alətləri üçün işçi alətlərin bərkidilməsi qurğuları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8469 00 - 8470	8469 00 - 8470-ci mövqələrin maşınları və aparatları (yazı və hesablayıcı maşınlar və s.)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8472	Kontor avadanlıqları (məsələn, hetroqrafik və ya trafaret çoxaltma aparatları, ünvanlandırıcı maşınlar, banknotların verilməsi üçün avtomatik qurğular, sikkələrin çeşidlənməsi, sayılması və qablaşdırılması üçün maşınlar, karandaşların itilənməsi üçün maşınlar, deşikəçən maşınlar və ya dəstələyən maşınlar)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8480	Metaltökmə istehsalı üçün qəlib qutuları; tökmə altlıqlar; tökmə modellər; metalların, metal karbidlərin, şüşə mineral materialların, rezin və plastik kütlələrin tökülməsi üçün formalar (polad qəliblərdən başqa)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8484	Başqa materiallarla birləşmədə və ya iki və daha artıq metal qatlardan ibarət metal vərəqlərdən olan aralıq qatlar və analoji birləşmələr; aralıq qat və paketlərdə, zərflərdə və ya oxşar qablaşdırmada müxtəlif tərkibli analoji birləşdirici elementlərin dəstləri və ya komplektləri; mexaniki sıxlaşdırıcılar	İstifadə olunan bütün materiallarının dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8487	Başqa yerdə adı çəkilməmiş və ya daxil edilməmiş elektrik birləşmələri, izolyatorları, kontaktları, makaraları, naqilləri və digər elektrik detalları olmayan avadanlıqların hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
Qrup 85-dən	Elektrik maşınları və avadanlıqları, onların hissələri; səs-yazıcı və səsləndirici aparatlar, televiziya təsvirlərinin və səslərinin yazılması və canlandırılması üçün aparatlar; onların hissələri və ləvazimatları, 8501, 8502, 8507, 8508, 8516 50 000, 8517-dən, 8518-dən, 8519, 8521, 8523-dən, 8525 - 8528, 8535 - 8537, 8542, 8544, 8545-ci mövqələrdəki məhsullardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar sonra göstərilmişdir	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan, yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 10%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər

8501	Elektrik mühərrikləri və generatorları (elektrik generator qurğularından başqa)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8503 00-cü mövqedəki materiallardan yalnız dəyəri, son məhsulun qiymətinin 10%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər
8502	Elektrogenerator qurğuları və fırlanan elektrik dəyişdiriciləri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8501 və ya 8503 00-cü mövqedəki materiallardan yalnız onların ümumi dəyəri son məhsulun qiymətinin 10%-dən çox olmamaq şərti ilə istifadə oluna bilər
8507	Elektrik akkumulyatorlar, onlar üçün düzbucaqlı (o cümlədən kvadrat) və ya başqa formada separatorlar	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
8508	Tozsoranlar	Aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərti ilə istənilən mövqelərdən olan materiallardan hazırlanma: - korpusun hazırlanması, elektrik şəbəkəsi elementlərinin hazırlanması; - blokların yığılması və montaj edilməsi; - parametrlərin tənzimlənməsi və nəzarəti
8517-dən	Radiotelefon, radioteleqraf rabitəsi üçün ötürücü və ya qəbuledici aparatlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8518-dən	Mikrofonlar və onlar üçün altlıqlar; korpusa quraşdırılmış və ya quraşdırılmamış səsucaldanlar; səs tezliklərinin elektrik gücləndiriciləri; elektrik səs-ucaldan komplektlər	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər
8519	Səsyazma və ya səsləndirici aparatlar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8521-dən ^[21]	Videoyazıcı və ya videocanlandırıcı aparatura, videotyunərlə birlikdə və ya onsuz, DVD-oxuyuculardan başqa	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8521 90 000-dən	DVD-canlandırıcıları	Aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərti ilə istənilən mövqelərdən olan materiallardan hazırlanma: - korpusun hazırlanması, elektrik şəbəkəsi elementlərinin hazırlanması; - blokların yığılması və montaj edilməsi; - parametrlərin tənzimlənməsi və nəzarəti
8523-dən	Səsin və ya digər halların yazılışı üçün disklər, lentlər, bərk, enerji baxımından müstəqil məlumat saxlama qurğuları, "intellektual kartoçkalar" və digər daşıyıcılar, yazılmamış, 37-ci qrupun məmulatlarından başqa	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma

8523-dən	Səsin və ya digər halların yazılışı üçün disklər, lentlər, bərk, enerji baxımından müstəqil məlumat saxlama qurğuları, "intellektual kartoçkalar" və digər daşıyıcılar, yazılmış, matrisalar və disklərin hazırlanması üçün masterdisklər daxil olmaqla, 37-ci qrupun məmulatlarından başqa	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8523-cü mövqedəki materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 10%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər
8525	Qəbuledici, səsyazıcı və ya səsləndirici aparatları olan yaxud olmayan radioyayım və ya televiziya üçün aparatlar; televiziya kameraları; rəqəmli kameralar və çəkiliş videokameraları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8526	Radiolokasiya, radionaviqasiya aparatları və məsafədən idarəetmə radioaparatları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8527	Radio verilişləri üçün qəbuledici aparatlar, səsyazıcı və ya canlandırıcı aparatlarla və ya saatlarla bir korpusda yerləşdirilmiş və ya yerləşdirilməmiş	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8529-cu mövqedəki materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 10%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər
8528	Öz tərkibinə qəbuledici televiziya aparatlarını daxil etməyən monitorlar və proyektorlar; öz tərkibinə səs və ya təsvir yazan və ya canlandıran genişyayım radiqəbulediciləri və ya aparatları daxil edən və ya etməyən televiziya rabitəsi üçün qəbuledici aparatlar	İstənilən mövqedəki materiallardan aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə hazırlanma: - şassinin hazırlanması (radioelementlərin hazırlanması, SMD-montaj, çap lövhələrində bütün radioelementlərin quraşdırılması, lehımləmə, diaqnostika, tənzımləmə, nəzarət); - korpus detalların hazırlanması (televizorun korpus detallarının təzyiq altında tökülməsi, rənglənməsi və armaturlaşdırılması); - yekun yığılım və tənzımləmə (son məhsulun yığılıması, quraşdırılması, tənzımləmə, nəzarət və kompleks sınaqlardan (reqlament) keçirilməsi)
8528-dən	Maye-kristallik monitorlar	İstənilən mövqedəki materiallardan aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə hazırlanma: - korpusun hazırlanması, elektrik şəbəkəsi elementlərinin hazırlanması; - blokların yığılıması və montaj edilməsi; - parametrlərin tənzımlənməsi və nəzarəti
8535, 8536	Elektrik dövrələrinin kommutasiyası və ya qorunması üçün və ya elektrik dövrələrinə qoşulmaq üçün elektrik aparatları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8538-ci mövqedəki bütün istifadə olunan materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər

8537	Elektrik cərəyanının idarəsi və ya bölüşdürülməsi üçün 8535 və 8536-cı mal mövqələrinin iki və daha artıq qurğusu ilə təchiz olunmuş, tərkibinə 8517-ci mal mövqeyinin kommutasiya qurğularından başqa, 90-cı qrupun cihaz və qurğularını və rəqəmli idarə aparatlarını alan pultlar, panellər, konsollar, stollar, bölüşdürücü lövhələr və digər elektrik aparatları üçün əsaslar	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8538-ci mövqedəki bütün istifadə olunan materiallardan yalnız dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaq şərtilə istifadə oluna bilər
8542	Elektron inteqral sxemləri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Yuxarıda göstərilən həddə 8541 və ya 8542-ci mövqələrdəki bütün istifadə olunan materiallardan yalnız onların ümumi dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər
8544-dən [22]	İzolə edilmiş məftillər (o cümlədən minalanmış və ya anodlaşdırılmış məftillər), kəbellər (o cümlədən koaksial kəbellər) və digər izolə edilmiş elektrik naqilləri, birləşdirici detallarla və ya onlarsız; 8544 70 000 mövqedə olan mallardan başqa, onlar üçün tətbiq edilən qaydalar aşağıda göstərilir	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8544 70 000 [23]	Lifli-optik kəbellər	İstənilən mövqedən olan materiallardan hazırlanma. Lakin hazır məhsulun həmin mövqeyindəki istifadə edilmiş materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır
8545	Elektrotexnikada tətbiq edilən kömür elektrodlar, kömür şotkalar, lampalar və ya batareyalar üçün kömürlər və qrafitdən və karbonun başqa növlərindən olan digər məmulatlar, metalla və ya metallsız	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8601-8607	Dəmiryol lokomotivləri, dəmiryol və tramvay vaqonları, digər hərəkət edən dəmiryol vasitələri və onun hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8608 00 000 [24]	Dəmiryol və tramvay yol avadanlıqları və qurğuları; mexaniki (elektromexaniki daxil olmaqla) siqnal avadanlıqları, dəmir yollarında, tramvay, avtomobil, daxili su yollarında, dayanacaq qurğularında, limanlarda və hava limanlarında təhlükəsizlik və hərəkətin idarə edilməsini təmin edən vasitələr; sadalanan avadanlıqların və qurğuların hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan, dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər
8609 00	Xüsusi olaraq bir və ya bir neçə nəqliyyat növü ilə daşınmaq üçün nəzərdə tutulmuş və yaxud təchiz edilmiş konteynerlər (o cümlədən maye və qazların daşınması üçün tutumlar)	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma

Qrup 87-dən	Dəmir yolu və tramvay vasitələrindən başqa, yerüstü nəqliyyat vasitələri, onların hissələri və ləvazimatları, 8702 - 8704-cü mal mövqelərindəki mallardan başqa. Onlara tətbiq olunan qaydalar aşağıda göstərilmişdir	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
8702-8704	İnsanların daşınması üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobilləri və mühərrikli nəqliyyat vasitələri, o cümlədən yük-nəqliyyat avtomobilləri fərqlənən və yarıq avtomobilləri; yük daşınması üçün nəzərdə tutulmuş mühərrikli nəqliyyat vasitələri	İstifadə olunan qurğu və detalların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmaması, eləcə də aşağıdakı texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi şərtilə hazırlanma: - banın (kabinanın) hazırlanması və rənglənməsi; - mühərrikin quraşdırılması və bərkidilməsi, mühərrik idarəetmə mexanizmlərinin birləşdirilməsi; - radiatorların quraşdırılması və soyutma sistemlərinin qoşulması; - amortizatorların bərkidilməsi, transmissiyanın qoşulması; - ön, arxa asmaların və yarımxoxların quraşdırılması; - ön təkər topu ilə sükan-idarəetmə sisteminin birləşdirilməsi; - təkərlərin quraşdırılması və ön təkər topu yastıqlarının sazlanması, yanma çarxının quraşdırılması; - sükan-idarəetmə hidrosisteminin, əyləc sisteminin doldurulması və sazlanması; - fənərlərin, qabaq və arxa siqnal fənərlərinin quraşdırılması; - səsboğucunun və tullantı qaz boru seksiyalarının quraşdırılması; - yanacaq bərkidilməsi və yanacaqötürmə sisteminin qoşulması; - generatorun quraşdırılması və ötürücü kəmərin sazlanması; - akkumulyatorun quraşdırılması və qoşulması, elektrik zəncirlərinin yoxlanılması; - mühərrikin diaqnostikası və sazlanması; - əyləc sisteminin effektivliyinin yoxlanılması; - tezzədələnen yerlərin konservasiyası; - yığılmadan sonra qüsurların aradan qaldırılması; - avtomobil və lövhəciyə eyniləşdirmə nömrəsinin vurulması; - avtomobilin sürülüb yoxlanılması. Yuxarıda qeyd olunan texnoloji və istehsalat əməliyyatlarında 8704-cü mövqedəki mallar üçün banın (kabinanın) hazırlanması və rənglənməsi əvəzinə asma və ramanın hazırlanması əməliyyatlarının aparılmasına yol verilir
8803	8801 və ya 8802-ci mal mövqelərindəki uçuş aparatlarının hissələri	8803-cü mövqedəki istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla hazırlanma

8804 00 000	Paraşütlər (idarə olunan paraşütlər və paraplanlar daxil olmaqla) və rotoşütlər; onların hissələri və ləvazimatları; - rotoşütlər; - digər	İstənilən mövqedəki materiallardan, o cümlədən 8804 00 000 mövqeli digər materiallardan hazırlanma. 8804 00 000 mövqeli istifadə olunan materialların dəyərinin son məhsulun qiymətinin 5%-dən artıq olmamaq şərti ilə hazırlanma
8805	Uçuş aparatları üçün start avadanlıqları; göyertəli əyləc və analoji qurğular; uçuş heyəti üçün yerüstü trenajorlar; onların hissələri	8805-ci mövqedəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla hazırlanma
Qrup 89-dan	Gəmilər, qayıqlar və üzən konstruksiyalar	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin 8906 00 mövqeyindəki gəmi göyertələri istifadə oluna bilməz
Qrup 90-dan	Optik, fotosəkil, kinematoqrafiya, ölçmə, nəzarət, presizion, tibbi və ya cərrahiyyə alətləri və aparatları; onların hissələri və ləvazimatları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
Qrup91	Bütün növ saatlar və onların hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
Qrup 92	Musiqi alətləri; onların hissələri və ləvazimatları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
Qrup 93	Silah və döyüş sursatları; onların hissələri və ləvazimatları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
9401	Çarpayıya transformasiya olunan və ya olunmayan oturmaq mebeli (9402-ci mal mövqeyində göstərilənlərdən başqa) və onun hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
9403	Digər mebellər və onların hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
9405	Digər yerdə göstərilməmiş və ya daxil edilməmiş lampalar və işıqlandırıcı avadanlıqlar, o cümlədən projektorlar, məhdud işıqlandırma lampaları, fənər və onların hissələri (digər yerdə adı göstərilməmiş və ya daxil edilməmiş) işıq lövhələri, ad və ya ünvan göstərən çəkilmiş və ya daxili işıq mənbəyinə malik olan analoji məmulatlar, və onların hissələri, digər yerdə adları çəkilməyən və ya daxil edilməyən	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
9406 00	Yığma inşaat konstruksiyaları	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
9503 00-dan	Digər oyuncaqlar, kiçildilmiş ölçüdə. modellər ("miqyasda") və əyləncə üçün analoji modellər, işləyən və ya işləməyən; bütün növ bulmacalar	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir, istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır
9601-dən, 9602 00 000-dan	Heyvan, bitki və mineral mənşəli, kəsmə üçün materiallardan hazırlanan məmulatlar	Həmin mövqeli emal olunmuş materiallardan hazırlanma

9603-dən	Şotkalar (dəstəyə bağlanmış tutacağa otuzdurulmuş və ya otuzdurulmamış döşəmə şotkaları və süpürgələr istisna olmaqla); döşəmələrin təmizlənməsi üçün mexaniki mühərriksiz el şotkaları; rəngsaz balıqları və valikləri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
9605 00 000	Şəxsi gigiyena, tikiş, paltar və ayaqqabının təmizlənməsi üçün istifadə olunan yol dəstləri	Dəstə daxil olan hər bir məmulat komplektə daxil olmadıqda belə, ona dair irəli sürülən tələblərə cavab verməlidir. Lakin mənzəyi olmayan məmullatlar yalnız onların ümumi dəyəri son məhsulun qiymətinin 15%-dən artıq olmaması şərtilə dəstin tərkibinə daxil oluna bilər
9606	Düymələr, knopkalar, ilgəklər, düymə formaları və həmin məmullatların digər hissələri, düymələr üçün pəstahlar	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqli mövqedə təsnifləşdirilməlidir, istifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən artıq olmamalıdır
9608	Diyircəkli qələmlər; fetr və ya digər məsaməli materiallardan ucluqlu qələm və markerlər; mürəkkəbli avtoqələmlər, stiloqraflar və digər qələmlər; surətçıxarma peroları; itələnen və ya sürüşən içlikli karandaşlar; pero tutqacları; karandaş tutqacları və analoji tutqaclar; 9609-cu mövqedəki mallar istisna olmaqla, yuxanda sadalanan məmullatların hissələri (o cümlədən qapaqlar və sıxaclar)	Məhsulun mövqeyindən fərqli mövqeyə aid materiallardan hazırlanma. Lakin pero və pero ucluqlar, məhsulun mövqeyi ilə digər materiallar kimi, yalnız dəyərləri hazır məhsulun qiymətinin 5%-dən artıq olmaması şərtilə istifadə oluna bilər
9614 00 900-dən	Siqaret trubkaları və fincanabənzər hissələr	Kobud pəstahlardan trubkaların hazırlanması

Malın mənzə ölkəsinin müəyyən edilməsi Qaydalarına
Qoşma 2

Forma CT-1

1. Yükəndərən/ixracatçı (adı və ünvanı)	4. _____	Malın mənzə haqqında Sertifikat Forma CT-1
2. Yükalən/idxalçı (adı və ünvan)	Verilmiş _____ (ölkənin adı)	Təsdiq etmək üçün _____ (ölkənin adı)
3. Nəqliyyat vasitəsi və hərəkət marşrutu (məlum olduğu dərəcədə)	5. Xidməti qeydlər üçün	
6	7. Yerlərin sayı və qablaşdırmanın növü	8. Malın təsviri
		9. Mənzə meyarı
		10. Malın miqdarı
		11. Hesab-fakturanın nömrəsi və tarixi

12. Təsdiqetmə
Bununla təsdiq olunur ki, ərizəçinin bəyannaməsi
həqiqətəuyğundur

13. Ərizəçinin bəyannaməsi
Aşağıda imza edən bildirir ki, yuxarıda göstərilən
məlumatlar həqiqətəuyğundur: bütün mallar tam

(ölkənin adı)

istehsal olunmuş və ya kifayət qədər emal edilmiş mənşə
tələblərinə cavab verir

İmza Tarix Möhür

İmza Tarix Möhür

Malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi Qaydalarına
Qoşma 3

Malın mənşəyi haqqında _____ -li
SERTİFİKATIN ƏLAVƏ VƏRƏQİ formalı CT-1

6. 7. Yerlərin sayı və
qablaşdırmanın növü

8. Malın təsviri

9. Mənşə meyarı

10. Malın miqdarı

11. Hesab
fakturanın
nömrəsi və tarixi

12. Təsdiqetmə
Bununla təsdiq olunur ki, ərizəçinin bəyannaməsi
həqiqətəuyğundur

13. Ərizəçinin bəyannaməsi
Aşağıda imza edən bildirir ki, yuxarıda göstərilən
məlumatlar həqiqətəuyğundur: bütün
mallar _____

(ölkənin adı)

tam istehsal olunmuş və ya kifayət qədər emal edilmişdir
və onlar həmin mallar üçün müəyyən edilmiş mənşə
tələblərinə cavab verir

İmza Tarix Möhür

İmza Tarix Möhür

SAZIŞƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SIYAHISI

1. [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; "Azərbaycan" qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549)
2. [7 mart 2013-cü il tarixli 838 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 8 mart 2013-cü il, 53; "Azərbaycan" qəzeti 10 mart 2013-cü il, 54, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 03, maddə 240)
3. [5 iyun 2015-ci il tarixli 550 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 6 iyun 2015-ci il, 120; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, 06, maddə 706)

SAZIŞƏ EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SIYAHISI

* "c" yarımbəndi yalnız malın fiziki şəxs tərəfindən ixracı (idxal) zamanı tətbiq edilir.

** Əgər bu Qaydaların 5.1-ci bəndinin "a" və "e" yarımbəndlərində nəzərdə tutulan şərtlərdən heç olmasa biri yerinə yetirilmirsə, ərizəçinin (bəyanatçının) xahişinə əsasən, səlahiyyətli orqan tərəfindən ixrac ölkəsinin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq malların mənşəyi barədə ümumi formalı (CT-1 abreviaturası olmayan) sertifikat verilir. Bu halda mala, Sazişin iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük ərazilərində sərbəst ticarət rejimi tətbiq edilmir.

* Bu halda gömrük orqanının qeydinin tarixi sertifikatın verilmə tarixindən ewəl olmalıdır.

[1] [5 iyun 2015-ci il tarixli 550 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 6 iyun 2015-ci il, 120; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, 06, maddə 706) ilə Qaydaların 1-ci bölməsinə yeni terminlər əlavə edilmişdir.

[2] [5 iyun 2015-ci il tarixli 550 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 6 iyun 2015-ci il, 120; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, 06, maddə 706) ilə Qaydaların 5.1-ci bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

5.1. Saziş iştirakçısı olan dövlətlərin gömrük ərazilərindəki sərbəst ticarət rejimi mala o halda tətbiq edilir ki, əgər o, bu Qaydalarla müəyyən edilmiş mənşə meyarına uyğun gəlsin, həmçinin əgər mal:

a) bir Saziş iştirakçısı olan dövlətin rezidenti ilə digər Saziş iştirakçısı olan dövlətin rezidenti arasındakı müqaviləyə/kontraktə əsasən, bir Saziş iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisindən ixrac edilir və digər Saziş iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisinə idxal olunursa. Bu Qaydaların 8.5 və

8.6-cı bəndlərdə qeyd olunan hallarda, həmin müqavilə malın ixracından sonra bağlanıla bilər;

b) bir Saziş iştirakçısı olan dövlətin fiziki şəxs sayılan rezidenti tərəfindən bir Saziş iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisindən digər Saziş iştirakçısı olan dövlətin gömrük ərazisinə ixrac (idxal) edilirsə;

c) ərazisi vasitəsilə malın göndərilməsinin həyata keçirildiyi ölkənin gömrük orqanları tərəfindən sənədlə təsdiq edilmiş gömrük nəzarəti altında üçüncü ölkənin ərazisində yerləşdiyi və ya yerini dəyişdiyi hallar istisna edilməklə, Saziş iştirakçısı olan dövlətlərin ərazisini tərk etmərsə. Bununla belə, malın qorunmasının təmin edilməsi və təkrar yüklənməsi üzrə əməliyyatlar istisna edilməklə, mal dəyişməz vəziyyətdə olmalı və onun üzərində hər hansı əməliyyat aparılmamalıdır.

[3] [5 iyun 2015-ci il tarixli 550 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 6 iyun 2015-ci il, 120; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, 06, maddə 706) ilə Qaydaların 5.2-ci bəndi çıxarılmışdır.

[4] [5 iyun 2015-ci il tarixli 550 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 6 iyun 2015-ci il, 120; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, 06, maddə 706) ilə Qaydaların 6.2-ci bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~6.2. Malın mənşə ölkəsini təsdiq edən sənəd qismində malın mənşəyi barədə bəyannamənin təqdim edib bildiyi hallarda, həmçinin malın mənşəyi barədə sənədlər təqdim edilməsi mütləq olmadıqda, malın mənşə ölkəsi idxal ölkəsinin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq müəyyənləşdirilir.~~

[5] [5 iyun 2015-ci il tarixli 550 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 6 iyun 2015-ci il, 120; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015-ci il, 06, maddə 706) ilə Qaydaların 8.1-ci bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~8.1. CT-1 formatı sertifikat ərizəçinin (bəyanatçının) yazılı müraciəti əsasında malın ixracından sonra verib bilər. Bu halda ərizəçi (bəyanatçı) əlavə olaraq, malın faktiki ixrac olunduğunu təsdiq edən gömrük orqanının müvafiq qeydi olan gömrük bəyannaməsini səlahiyyətli orqana təqdim etməlidir. 2. Bu halda sertifikatın 5-ci qrafasında "Sonradan verilmişdir" qeydi aparılır.~~

[6] [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; "Azərbaycan" qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549) ilə XİF ƏN «206» kodlu sətir yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

0206	İri buynuzlu heyvan, donuz, qoyun, keçi, at, ulaq, qatırlar və ya at qatırlarının əlavə qida məhsulları, təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma, 0206-cı mövqedən və 0201-0205-00-cü mövqedəki skeletlərdən başqa
------	---	---

[7] [7 mart 2013-cü il tarixli 838 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 8 mart 2013-cü il, 53; "Azərbaycan" qəzeti 10 mart 2013-cü il, 54, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 03, maddə 240) ilə XİF ƏN "1501 00-dan" kodlu sətir yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

1501-00-dan	Sümük piyi və ya tullantılardan alınan piy	0203, 0206 və ya 0207 və ya 0506-cı mövqelərin materialları istisna olmaqla, istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma; 0203 və 0206-cı mövqedəki donuz ətinə və ya əlavə məhsullardan və ya 0207-cü mövqedəki quş ətinə və ya əlavə məhsullardan hazırlanma
-------------	--	--

[8] [7 mart 2013-cü il tarixli 838 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 8 mart 2013-cü il, 53; "Azərbaycan" qəzeti 10 mart 2013-cü il, 54, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 03, maddə 240) ilə XİF ƏN "1502 00-dan" kodlu sətir yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

1502-00-dan	Sümük piyi və ya tullantılardan alınan piy	0201, 0202, 0204 və ya 0206 və ya 0506-cı mövqelərin materialları istisna olmaqla, istənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma
-------------	--	--

[9] [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; "Azərbaycan" qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549) ilə XİF ƏN «2106 90 980-dən» kodlu sətir yeni məzmunla əlavə edilmişdir.

[10] [7 mart 2013-cü il tarixli 838 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 8 mart 2013-cü il, 53; "Azərbaycan" qəzeti 10 mart 2013-cü il, 54, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 03, maddə 240) ilə XİF ƏN "2403 10" kodlu sətir yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

2403-10	Tütün, tərkibində istənilən nisbətdə tütün əvəzləyiciləri olan və ya olmayan	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 2403-cü mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
---------	--	---

[\[11\]](#) [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; "Azərbaycan" qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549) ilə XİF ƏN «qrup 28-dən» kodlu sətir yeni redaksiyada verilməmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

Qrup 28-dən	Qeyri-üzvi kimya məhsulları; qiymətli metalların, nadir torpaq-metallarının, radioaktiv elementlərin və ya izotopların üzvi və qeyri-üzvi birləşmələri, 2811 29 100;2818 20 000; 2821 20 000; 2833 22 000 mövqelərindəki məhsullardan başqa. Həmin məhsullar üçün qaydalar aşağıda şərh edilir	Hazırlanma zamanı istifadə olunan bütün materiallar məhsulun mövqeyindən fərqlənən başqa mövqedə təsnifləşdirilməlidir. Lakin hazır məhsulun mövqeyindəki istifadə olunan materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır -
-------------	--	---

[\[12\]](#) [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; "Azərbaycan" qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549) ilə XİF ƏN «2844 10» kodlu sətir yeni redaksiyada verilməmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

2844 10	Təbii uran və onun birləşmələri	Təkrar emal texnologiyasına müvafiq olaraq xüsusişdirilmiş istehsalat şəraitində materialdan (uran, uran-235 ilə yoxsullaşdırılmış uran və onun birləşmələri) hazırlanma (uran-235 izotopu əsasında zənginləşdirmə)
---------	---------------------------------	---

[\[13\]](#) [7 mart 2013-cü il tarixli 838 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 8 mart 2013-cü il, 53; "Azərbaycan" qəzeti 10 mart 2013-cü il, 54, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 03, maddə 240) ilə XİF ƏN "2932 99 700" kodlu sətir yeni redaksiyada verilməmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

2932 99 700	Tərkibində digər oksigenli funksional qruplar olan və ya olmayan digər tsiklik asetatlar və daxili hemiasetatlar, onların hallogenləşdirilmiş, sulfolaşdırılmış, nitratlaşdırılmış və nitrozlaşdırılmış törəmələri	İstənilən mövqedəki materiallardan, e cümlədən 2932-ci mövqedəki digər materiallardan hazırlanma
-------------	--	--

[\[14\]](#) [7 mart 2013-cü il tarixli 838 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 8 mart 2013-cü il, 53; "Azərbaycan" qəzeti 10 mart 2013-cü il, 54, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 03, maddə 240) ilə XİF ƏN "2932 99 850-dən" kodlu sətir yeni redaksiyada verilməmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

2932 99 850-dən	Adi daxili efirlər	İstənilən mövqeli materiallardan hazırlanma. Lakin istifadə olunan 2909-cu mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
-----------------	--------------------	---

[\[15\]](#) [7 mart 2013-cü il tarixli 838 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 8 mart 2013-cü il, 53; "Azərbaycan" qəzeti 10 mart 2013-cü il, 54, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 03, maddə 240) ilə XİF ƏN "3920 10 270-dən" kodlu sətir yeni redaksiyada verilməmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

3920 10 270-dən	Qalınlığı 0,125 mm-dən artıq olmayan və ümumi çəkisi 0,94-dən az olan polietilen plyonka və təbəqələr və ya lentlər, çap olunmuş şəkil və mətn ilə, rulonlarda	İstənilən mövqedəki materiallardan hazırlanma. Lakin həmin mövqedəki materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamalıdır
-----------------	--	---

[\[16\]](#) [7 mart 2013-cü il tarixli 838 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 8 mart 2013-cü il, 53; "Azərbaycan" qəzeti 10 mart 2013-cü il, 54, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 03, maddə 240) ilə XİF ƏN "4017 00" kodlu sətir yeni redaksiyada verilməmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

4017 00	Bütün formalarda möhkəm rezin (məsələn, ebonit), tullantılar və skraplar daxil olmaqla; bərk rezindən hazırlanan məmulatlar	Bərk rezindən hazırlanma
---------	---	--------------------------

[\[17\]](#) [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; "Azərbaycan" qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549) ilə XİF ƏN «5704-dən» kodlu sətir yeni məzmunla əlavə edilmişdir.

[\[18\]](#) [7 mart 2013-cü il tarixli 838 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ("Respublika" qəzeti, 8 mart 2013-cü il, 53;

“Azərbaycan” qəzeti 10 mart 2013-cü il, 54, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 03, maddə 240) ilə XİF ƏN “6803 00-dan” kodlu sətir yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

6803-00-dan	Təbii və ya aqlomerastya edilmiş şistdən məmulatlar	Emal olunmuş şistdən hazırlanma
-------------	---	---------------------------------

[\[19\]](#) [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı (“Respublika” qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; “Azərbaycan” qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549) ilə XİF ƏN «7019 32 000» kodlu sətir yeni məzmunla əlavə edilmişdir.

[\[20\]](#) [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı (“Respublika” qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; “Azərbaycan” qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549) ilə XİF ƏN «8456-8466» kodlu sətir yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

8456-8466	8456-8466-cı mal mövqeyinin məşin və avadanlıqları; yalnız və ya əsasən 8456-8465-ci mövqelərinə daxil edilən məşin və avadanlıqlar üçün nəzərdə tutulmuş hissələr	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
-----------	--	---

[\[21\]](#) [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı (“Respublika” qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; “Azərbaycan” qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549) ilə XİF ƏN «8544» kodlu sətir yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

8521	Videoyazıcı və ya videocanlandırıcı aparatlar, videotunerlə birlikdə və ya ənsüz, 8521-90-000 mövqeyindəki mallardan başqa, onun üçün tətbiq edilən qaydalar aşağıda göstərilmişdir	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
------	---	---

[\[22\]](#) [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı (“Respublika” qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; “Azərbaycan” qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549) ilə XİF ƏN «8544» kodlu sətir yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

8544	İzolyasiya məftilləri (minalanmış və ya anodlaşdırılmış məftillər daxil olmaqla), kəbellər (koaksial kəbellər daxil olmaqla) və digər izolyasiya elektrik keçiricilər, birləşdirici detallarla və ya onlarsız; elektrik keçiricilərlə və ya birləşdirici elementlərlə yığılıb yığılmamağından asılı olmayaraq fərdi örtüklü (qabıqlı) liflərdən təşkil olunmuş lifli optik kəbellər	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma
------	---	---

[\[23\]](#) [19 iyun 2012-ci il tarixli 655 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı (“Respublika” qəzeti, 20 iyun 2012-ci il, 134; “Azərbaycan” qəzeti 22 iyun 2012-ci il, 136, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, 06, maddə 549) ilə «8544 70 000» kodlu sətir yeni məzmunla əlavə edilmişdir.

[\[24\]](#) [7 mart 2013-cü il tarixli 838 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı (“Respublika” qəzeti, 8 mart 2013-cü il, 53; “Azərbaycan” qəzeti 10 mart 2013-cü il, 54, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 03, maddə 240) ilə XİF ƏN “8608 00” kodlu sətir yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

8608-00	Dəmiryol və tramvay yol avadanlıqları və qurğuları; mexaniki (elektromexaniki daxil olmaqla) signal avadanlıqları, dəmir yollarında, tramvay, avtomobil, daxili su yollarında, dayanacaq qurğularında, limanlarda və hava limanlarında təhlükəsizlik və hərəkətin idarə edilməsini təmin edən vasitələr; sadalanan avadanlıqların və qurğuların hissələri	İstifadə olunan bütün materialların dəyəri son məhsulun qiymətinin 50%-dən çox olmamaqla hazırlanma. Son məhsulun mövqeyi ilə eyni mövqedə təsnifləşdirilən materiallardan, dəyəri son məhsulun qiymətinin 5%-dən çox olmamaqla istifadə oluna bilər
---------	---	--